

หน่วยที่ 12

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การประกอบกิจการการสื่อสาร

ชื่อ

รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยฉัตร ล้อมชวการ

วุฒิ

รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยฉัตร ล้อมชวการ

นิติศาสตรบัณฑิต

นิติศาสตรมหาบัณฑิต (การประชาสัมพันธ์)

ตำแหน่ง

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สังคมวิทยา) คณะมนุษยศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

หน่วย

หน่วยที่ 12

ชื่อ

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ ศิริเจริญ

วุฒิ

รองศาสตราจารย์ ดร. ณัฐนันท์ ศิริเจริญ

-ศิลปบัณฑิต (สาขาจิตรกรรม)

คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

-วารสารศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารสื่อสารมวลชน)

คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

-รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ)

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

-ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (นิติศาสตร์)

สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ตำแหน่ง

รองศาสตราจารย์ ประจำคณะนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

หน่วย

หน่วยที่ 12

แผนการสอนประจำหน่วย

ชุดวิชา 16466 การประกอบกิจการสื่อสารในยุคดิจิทัล (Media Entrepreneur in Digital Era)

หน่วยที่ 12 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการสื่อสาร

ตอนที่

12.1 แนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายเพื่อการประกอบกิจการสื่อสาร

12.1.1 ความหมาย ความสำคัญและบริบทเกี่ยวกับการประกอบกิจการสื่อสาร

12.1.2 กฎหมายกับการประกอบกิจการสื่อสาร

12.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

12.2.1 พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการ

วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.

๒๕๖๔

12.2.2 พระราชบัญญัติการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

พ.ศ.๒๕๕๑

12.3 การอนุญาตและการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

12.3.1 การกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

12.3.2 หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและกิจการ

โทรทัศน์ เพื่อประกอบกิจการทางธุรกิจ พ.ศ.๒๕๕๖

12.3.3 หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอรับอนุญาตในกิจการกระจายเสียงและกิจการ

โทรทัศน์ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

แนวคิด

การเป็นผู้ประกอบการด้านการสื่อสารเกี่ยวข้องกับการนำทางภูมิทัศน์ทางกฎหมายที่ซับซ้อน การทำความเข้าใจและปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จและหลีกเลี่ยงปัญหาทางกฎหมาย ดังนั้นจึงมีกฎหมายบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบธุรกิจการสื่อสารโดยเฉพาะที่ควรต้องศึกษาเรียนรู้ เช่น

-ความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของข้อมูล เพราะธุรกิจด้านการสื่อสารมักจะจัดการข้อมูลผู้ใช้ที่ละเอียดอ่อน เช่น ข้อมูลส่วนบุคคลและบันทึกการสื่อสาร การทำความเข้าใจกฎหมายและระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของข้อมูล เช่น General Data Protection Regulation (GDPR) ในสหภาพยุโรป หรือ California Consumer Privacy Act (CCPA) ในสหรัฐอเมริกา เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติตาม ซึ่งรวมถึงการใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสมและการได้รับความยินยอมจากผู้ใช้สำหรับการรวบรวมและประมวลผลข้อมูล

-กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา (IP-Intellectual Property) เช่น ลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า เป็นต้น ธุรกิจด้านการสื่อสารอาจต้องค้นหาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดลิขสิทธิ์ การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า การทำความเข้าใจพื้นฐานของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาสามารถช่วยให้ธุรกิจปกป้องสิทธิ์ในทรัพย์สินทางปัญญาของตนเองและหลีกเลี่ยงการละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น

-กฎหมายการโฆษณาและการตลาด เพราะธุรกิจด้านการสื่อสารมักมีส่วนร่วมในกิจกรรมการโฆษณาและการตลาดเพื่อส่งเสริมบริการของตน สิ่งสำคัญ คือ ต้องตระหนักถึงกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาโฆษณา การคุ้มครองผู้บริโภค แนวทางปฏิบัติทางการตลาดที่ล่อลวง เป็นต้น การเรียนรู้กฎหมายเหล่านี้ช่วยให้ธุรกิจหลีกเลี่ยงการปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดหรือล่อลวงและรักษาความไว้วางใจของผู้บริโภค

-ความปลอดภัยทางไซเบอร์และกฎหมายอาชญากรรมทางไซเบอร์ เพราะในโลกดิจิทัลที่เพิ่มมากขึ้น ธุรกิจด้านการสื่อสารต้องเผชิญกับความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์และอาชญากรรมทางไซเบอร์ การทำความเข้าใจแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในการรักษาความปลอดภัยในโลกไซเบอร์และข้อผูกพันทางกฎหมายสามารถช่วยปกป้องข้อมูลธุรกิจและผู้ใช้จากการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต การละเมิด และการโจมตีทางไซเบอร์อื่นๆ ความคุ้นเคยกับกฎหมายอาชญากรรมทางไซเบอร์ยังสามารถช่วยในการรายงานและจัดการกับความผิดทางไซเบอร์ที่อาจเกิดขึ้นภายในธุรกิจการสื่อสารของหน่วยงานของเรา

-กฎหมายโทรคมนาคม เช่น ข้อกำหนดในการออกใบอนุญาต การจัดสรรคลื่นความถี่ การคุ้มครองผู้บริโภค และกฎระเบียบด้านการแข่งขัน ความคุ้นเคยกับกฎหมายโทรคมนาคมเป็นสิ่งจำเป็น เช่น ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP-Internet Service Providers) ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ และผู้ให้บริการเคเบิล เป็นต้น

1. การศึกษาเรียนรู้ถึงแนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายเพื่อการประกอบกิจการการสื่อสาร ประกอบด้วย ความหมาย ความสำคัญและบริบทเกี่ยวกับการประกอบกิจการการสื่อสาร กฎหมายกับการประกอบกิจการการสื่อสารในประเด็นสำคัญต่างๆ ได้แก่ การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญา การระรานทางไซเบอร์ กฎหมายระหว่างประเทศ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒
2. การศึกษาเรียนรู้ถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ได้แก่ พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๔ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑
3. การศึกษาเรียนรู้ถึงการอนุญาตและการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ในด้านการกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อประกอบกิจการทางธุรกิจ พ.ศ.๒๕๕๖ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอรับอนุญาตในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาหน่วยที่ 12 ครบถ้วนแล้ว นักศึกษาสามารถ

1. เข้าใจและอธิบายได้ถึงแนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายเพื่อการประกอบกิจการการสื่อสาร
2. เข้าใจและอธิบายได้ถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์
3. เข้าใจและอธิบายได้ถึงการอนุญาตและการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

กิจกรรมระหว่างเรียน

1. ทำแบบประเมินผลตนเองก่อนเรียนหน่วยที่ 1
2. ศึกษาเอกสารการสอนตอนที่ 12.1 – 12.3
3. ปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายในเอกสารการสอน
4. ฟังรายการวิทยุกระจายเสียง
5. ชมรายการวิทยุโทรทัศน์
6. ทำแบบประเมินผลตนเองหลังเรียนหน่วยที่ 1

สื่อการสอน

1. เอกสารการสอน
2. แบบฝึกหัด
3. รายการวิทยุกระจายเสียง
4. รายการวิทยุโทรทัศน์

การประเมิน

1. ประเมินผลจากแบบประเมินผลตนเองก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ประเมินผลจากกิจกรรมและแนวตอบท้ายเรื่อง
3. ประเมินผลจากการสอบไล่ประจำภาคการศึกษา

**เมื่ออ่านแผนการสอนแล้ว ขอให้ทำแบบประเมินผลตนเองก่อนเรียน
หน่วยที่ 12 ในแบบฝึกปฏิบัติ แล้วจึงศึกษาเอกสารการสอนต่อไป**

ตอนที่ 12.1

แนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายเพื่อการประกอบกิจการการสื่อสาร

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิดและวัตถุประสงค์ของตอนที่ 12.1 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

หัวเรื่อง

12.1.1 ความหมาย ความสำคัญและบริบทเกี่ยวกับการประกอบกิจการการสื่อสาร

12.1.2 กฎหมายกับการประกอบกิจการการสื่อสาร

แนวคิด

1. การเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายเพื่อการประกอบกิจการการสื่อสารรวมทั้งนิยาม ความหมาย ความสำคัญและบริบทเกี่ยวกับการประกอบกิจการการสื่อสาร ที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคดิจิทัล
2. ข้อควรคำนึงถึงกฎหมายกับการประกอบกิจการการสื่อสารในด้านต่างๆ เช่น การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญา การระรานทางไซเบอร์ กฎหมายระหว่างประเทศ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร พ.ร.บ.ข้อมูลส่วนบุคคล

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 12.1 จบแล้ว นักศึกษาสามารถ

1. มีความเข้าใจและอธิบายได้ถึงความหมาย ความสำคัญและบริบทเกี่ยวกับการประกอบกิจการการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคดิจิทัล
2. มีความเข้าใจและอธิบายได้ถึงกฎหมายกับการประกอบกิจการการสื่อสารในด้านต่างๆ เช่น การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญา การระรานทางไซเบอร์ กฎหมายระหว่างประเทศ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร พ.ร.บ.ข้อมูลส่วนบุคคล

เรื่องที่ 12.1.1

ความหมาย ความสำคัญและบริบทเกี่ยวกับการประกอบกิจการ การสื่อสาร

ความหมายของการประกอบกิจการการสื่อสารในประเทศไทย คือ “ธุรกิจการสื่อสารซึ่งครอบคลุมอุตสาหกรรมหลายประเภทที่เกี่ยวข้องกับการส่งข้อมูลผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ เช่น เสียง ข้อมูล และ วิดีโอ ซึ่งรวมถึงอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น โทรคมนาคม ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ผู้ให้บริการกระจายเสียงและ ดาวเทียม ธุรกิจสื่อสารในประเทศไทยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจาย เสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งกำกับดูแลการออกใบอนุญาต การจัดสรร คลื่นความถี่ และการควบคุมคุณภาพของบริการสื่อสารในประเทศ”

การประกอบกิจการการสื่อสารในประเทศไทยมีหลากหลายช่องทาง ทั้งสื่อดั้งเดิม เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ตลอดจนสื่อดิจิทัล เช่น โซเชียลมีเดีย เว็บไซต์ และแอปพลิเคชันมือถือ ภาคส่วนนี้รวมถึงการ โฆษณา การประชาสัมพันธ์ การตลาด และบริการด้านการสื่อสารอื่นๆ ธุรกิจการสื่อสารมีบทบาทสำคัญต่อ เศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ขับเคลื่อนการเติบโตและการพัฒนาของประเทศ

ความสำคัญและบริบทเกี่ยวกับการประกอบกิจการการสื่อสาร

ความสำคัญและบริบทเกี่ยวกับการประกอบกิจการหรือธุรกิจการสื่อสารในประเทศไทยมาจากหลาย ปัจจัย ดังนี้คือ

ประการแรก ประเทศไทยมีประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งสร้างความต้องการอย่างมากสำหรับ บริการด้านการสื่อสาร ประเทศไทยมีประชากรกว่า 69 ล้านคน และประมาณเกินกว่า 50 ล้านคนเป็นผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นสำหรับโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารที่เชื่อถือได้และเข้าถึงได้เพื่อ รองรับประชากรจำนวนมากเหล่านี้ ข้อมูลจากการสำรวจการใช้อินเทอร์เน็ตของคนไทยประจำปี 2562 ของ ETDA พบว่า ในปี 2562 คนไทยใช้เวลาบนอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น 10.22 ชั่วโมง เพิ่มขึ้น 17 นาที จากปี 2561 และกลุ่มเพศทางเลือกหรือ LGBTQ+ มีการใช้งานอินเทอร์เน็ตสูงสุดถึง 11.20 ชั่วโมง โดยพบข้อมูลอีกว่า คนไทยใช้อินเทอร์เน็ต และไลน์ (Line) ติดต่อกันมากที่สุด จากรายงานของ EDTA พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ยังคงใช้อินเทอร์เน็ตกับโซเชียลมีเดียทั้ง Facebook IG และ Line มากถึงร้อยละ 91.2 โดยโซเชียล มีเดียเป็นแชมป์ที่มีผู้ใช้งานบนโลกอินเทอร์เน็ตสูงสุดถึง 7 ปีซ้อน รองลงมา ได้แก่ ดูหนัง ฟังเพลงร้อยละ 71.2 ค้นหาข้อมูลออนไลน์ร้อยละ 70.7 รับ-ส่งอีเมลร้อยละ 62.5 และการชำระเงินค่าสินค้าและบริการทางออนไลน์ ร้อยละ 60.6 ซึ่งปีนี้เป็นปีแรกที่มีการชำระเงินติด 1 ใน 5 ของกิจกรรมยอดฮิต สะท้อนถึงความเชื่อมั่นในความ ปลอดภัยของ Online payment services ของไทยที่เพิ่มมากขึ้น จากการสำรวจพฤติกรรมการใช้งาน โซเชียลมีเดีย ในปี 2562 เมื่อสำรวจถึงลงไปพบว่า คนไทยนิยมใช้แอปพลิเคชันไลน์ (Line) เพื่อใช้สำหรับการ ติดต่อสื่อสารมากที่สุดด้วยความนิยมมากถึง ร้อยละ 98.5

ภาพที่ 1 แสดงพฤติกรรมคนไทยใช้อินเทอร์เน็ต

ที่มา: <https://marketeeronline.co/archives/155464>

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลคนไทยใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นทุกปี

ที่มา: กสทช. มีนาคม 2563

ปี พ.ศ.	จำนวนคนไทยใช้อินเทอร์เน็ต
2552	18.30 ล้านคน
2553	19.30 ล้านคน
2554	21.17 ล้านคน
2555	23.06 ล้านคน
2556	26.14 ล้านคน
2557	27.63 ล้านคน
2558	39.47 ล้านคน
2559	43.87 ล้านคน
2560	45.19 ล้านคน
2561	47.45 ล้านคน
2562	50.08 ล้านคน

ประการที่สอง เศรษฐกิจของประเทศพึ่งพาการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศอย่างมาก ซึ่งต้องการเครือข่ายการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมและกิจกรรมทางธุรกิจ ประเทศไทยเป็นที่ตั้งของบริษัทข้ามชาติจำนวนมาก และบริษัทเหล่านี้พึ่งพาธุรกิจสื่อสารเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน

บริบทของธุรกิจสื่อสารในประเทศไทยถูกหล่อหลอมด้วยปัจจัยทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศ ยิ่งในยุคดิจิทัลแบบโลกออนไลน์สมัยนี้ เมื่อโลกธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงจาก “ดิจิทัลทรานส์ฟอร์มเมชัน” (Digital transformation) สู่ “ดิจิทัลบิสิเนส” (Digital business) ส่งผลให้องค์กรที่ประกอบธุรกิจสื่อสารยุคใหม่ต้องปรับตัวรับความท้าทายใหม่ๆ ก่อนที่จะกลายเป็นองค์กรสื่อผู้ล้ำสมัย

หน่วยวิจัยประจำภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกรวมญี่ปุ่น IDC APJ Research หรือ ไอดีซี (บริษัท เนชั่น กรุ๊ป (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน) 2565) เปิดเผยข้อมูลว่า มากกว่าร้อยละ 60 ของการใช้จ่ายทั้งหมดมาจากเทคโนโลยีที่สนับสนุนดิจิทัลทรานส์ฟอร์มเมชันที่น่าสนใจ ภายในปี 2569 ราวร้อยละ 40 ของรายได้ทั้งหมดขององค์กรชั้นนำ 2,000 แห่งในเอเชีย (A2000) จะมาจากผลิตภัณฑ์ บริการและประสบการณ์ดิจิทัล เป็นคุณลักษณะที่กำหนดยุคใหม่และเป็นสิ่งที่จะมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับองค์กรในการขับเคลื่อนไปสู่ยุคดิจิทัล ข้อเสนอแนะทางสำคัญสำหรับธุรกิจกิจการประกอบกิจการสื่อสารในยุคดิจิทัล ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ “ระบบอัจฉริยะในธุรกิจการสื่อสาร” (The intelligent system in the communications business) ซึ่งหมายถึง เทคโนโลยีขั้นสูงและโซลูชันซอฟต์แวร์ (Software solutions) ที่ปรับปรุงกระบวนการสื่อสารและทำให้สามารถรับส่งข้อมูล การทำงานร่วมกันและการโต้ตอบระหว่างบุคคลและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบเหล่านี้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI- Artificial Intelligence) การเรียนรู้ของเครื่อง (ML- Machine Learning) และเทคโนโลยีล้ำสมัยอื่นๆ เพื่อปรับปรุงด้านต่างๆ ของการสื่อสาร รวมถึงการส่งข้อความ การโทรด้วยเสียงและวิดีโอ การแบ่งปันข้อมูลรวมทั้งการโต้ตอบกับลูกค้า โดยเกี่ยวข้องกับการกิจต่างๆ ของการประกอบกิจการสื่อสารในยุคดิจิทัล ได้แก่

1. การวิจัยตลาดและข้อมูลเชิงลึกของลูกค้า คือ การทำความเข้าใจกลุ่มเป้าหมายและความต้องการในการสื่อสาร ธุรกิจสามารถสร้างแคมเปญที่ตรงเป้าหมายและเป็นส่วนตัวที่สอดคล้องกับลูกค้า
2. การวิเคราะห์ข้อมูลและการวัดผล คือ การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจาก โซเชียลมีเดีย การตลาดผ่านอีเมล รวมทั้งการวิเคราะห์เว็บไซต์ เพื่อประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์การสื่อสารขององค์กร และตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแคมเปญครั้งใหม่
3. การแบ่งกลุ่มผู้ชมและการกำหนดเป้าหมาย คือ ระบบอัจฉริยะช่วยให้ธุรกิจสามารถแบ่งกลุ่มผู้ชมเป้าหมายตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ จิตวิทยา และพฤติกรรม การแบ่งส่วนนี้ช่วยในการปรับแต่งข้อความและเนื้อหาให้เหมาะกับกลุ่มผู้ชมเฉพาะ
4. การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลลูกค้า ธุรกิจต่างๆ สามารถส่งข้อความที่ตรงเป้าหมาย และปรับเปลี่ยนการโต้ตอบให้เป็นส่วนตัวเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมและความพึงพอใจของลูกค้า
5. การวิเคราะห์เชิงคาดการณ์และการพยากรณ์ เพื่อช่วยให้ธุรกิจสามารถคาดการณ์แนวโน้มและผลลัพธ์ของการสื่อสารในอนาคตได้ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลในอดีต ธุรกิจสามารถระบุรูปแบบ คาดการณ์อย่างรอบรู้ และปรับกลยุทธ์การสื่อสารของตนให้สอดคล้องกัน

ด้วยระบบอัจฉริยะในธุรกิจการสื่อสารนี้ ภายในปี 2570 องค์กรร้อยละ 80 จะสามารถระบุมูลค่าของขีดความสามารถ/สินทรัพย์ดิจิทัลของตนได้อย่างถูกต้อง และจะทำให้มูลค่าตลาดเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ สำหรับปี 2566 มีกระแสความนิยมหลายประการที่สำคัญสำหรับองค์กรธุรกิจการสื่อสาร ได้แก่

1. Automation อัจฉริยะที่เชื่อมโยงระบบทั่วทั้งองค์กรจะเป็นกุญแจสำคัญของธุรกิจ นายแดเนียล โซอี จิเมเนซ Vice President ของ IDC AP Research อธิบายว่า องค์กรจำเป็นต้องย้ายตัวเองจากการใช้ระบบอัตโนมัติ หรือ automation แบบเจาะจงเฉพาะกับแต่ละกระบวนการ ไปสู่การผสมผสานความอัจฉริยะทั่วทั้งกระบวนการและภาระงานที่ครอบคลุมทีมต่างๆ หรือทั่วทั้งองค์กร ด้าน นายพอล เบอร์ตัน ซีอีโอของ ไอพีเอ็ม เอเชียแปซิฟิก มองว่าวาระระบบ automation จะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับองค์กรเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง สาเหตุเพราะคนทำงานน้อยลง และคนที่อยู่ในตลาดงานอาจไม่มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการขับเคลื่อนดิจิทัลทรานส์ฟอร์มเมชัน และนี่คือเหตุผลที่ทำให้ automation จะกลายเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก “งานในอนาคตจะตกเป็นของคนที่เรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกับคอมพิวเตอร์ ทำงานร่วมกันในแง่การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อช่วยให้มนุษย์ทำงานได้ดีขึ้น ปริมาณและการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลกำลังเพิ่มขึ้น ข้อมูลจะเติบโตอย่างรวดเร็วเท่าทวี และคนจะไม่สามารถก้าวทันได้ ทางเดียวที่จะช่วยรับมือข้อมูลได้คือ การใช้ AI”

2. DATA ถ้าองค์กรไม่สามารถเข้าถึงข้อมูล ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้ องค์กรก็จะไปได้ไม่ไกล ธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ คือ องค์กรที่ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้เร็วที่สุด เรียนรู้และวิวัฒนาการได้เร็วที่สุด และเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยการแปลและการเรียนรู้จากข้อมูล

3. Cybersecurity ช่วงหลายปีที่ผ่านมา จำนวนออนไลน์และโมบายล์สเกมเพิ่มขึ้นทั่วทั้งภูมิภาค ธนาคารต่างๆ ได้ลงทุนจำนวนมากทั้งในแง่กระบวนการ เทคโนโลยี และคน เพื่อบริหารจัดการซิคเคียวริตี้ และช่วยให้เป็นไปตามกฎของหน่วยงานกำกับดูแล ตัวอย่างเช่น ปี 2563 ผลិតภัณฑ์ “เฮลธ์แคร์ปลอม” รวมทั้งวัคซีนโควิด19 สร้างความสูญเสียถึง 2,600 ล้านดอลลาร์

4. Sustainability ความยั่งยืน คือ พยายามช่วยกันป้องกันไม่ให้ทรัพยากรธรรมชาติหรือทรัพยากรทางกายภาพหมดไป เพื่อให้ทรัพยากรเหล่านี้ยังคงมีอยู่ในระยะยาว และจะได้อีกว่าต้องควบคุมหรือมีมาตรการรักษาไว้อย่างไร

5. Digital Employee องค์กรควรเร่งวางแผนพัฒนาทักษะและความสามารถของบุคลากรให้พัฒนามากยิ่งขึ้นตอบสนองต่อเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว เพื่อความมั่นคงขององค์กร โดยยังคงมีภารกิจสำคัญที่องค์กรธุรกิจการสื่อสารต้องให้ความสำคัญในปีต่อไปอีก ได้แก่

1) การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของธุรกิจ (Business velocity) ผู้บริหารควรมองไปถึงความสามารถในการปรับเปลี่ยนตัวเอง ทำให้การดำเนินกระบวนการต่างๆ ทางธุรกิจเป็นไปอย่างรวดเร็วขึ้น และมีความคลาดเคลื่อนน้อยลง

2) การลดต้นทุน (Cost Reduction) การที่มีแรงงานน้อยลง แปลว่า ค่าแรงต้องเพิ่มขึ้น และนั่นหมายถึงภาวะเงินเฟ้อก็จะเพิ่มขึ้นเช่นกัน ดังนั้นแนวทางที่จะช่วยลดปัญหาจากภาวะเงินเฟ้อ คือ การใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นตัวช่วยในการผลิตผลงาน

3) การยืดหยุ่นฟื้นตัว (Resilience) แนวทางที่องค์กรควรให้ความสำคัญในปีต่อๆ ไป จากปี 2566 ที่ยังมีความจำเป็น คือ วัฒนธรรมของการเรียนรู้และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง องค์กรด้านการสื่อสารควรสนับสนุนให้ทีมประเมินกลยุทธ์และผลลัพธ์อย่างสม่ำเสมอวิเคราะห์ความสำเร็จและความล้มเหลว องค์กรสามารถระบุจุดที่ต้องปรับปรุงปรับเปลี่ยนที่จำเป็นและสร้างความยืดหยุ่นเมื่อเวลาผ่านไป

การประกอบกิจการการสื่อสาร ในด้านอุตสาหกรรมการสื่อสารของไทยประกอบด้วยภาคย่อยหลายภาคส่วน เช่น โทรคมนาคมเคลื่อนที่และโทรศัพท์พื้นฐาน บริการอินเทอร์เน็ตและบรอดแบนด์ การแพร่ภาพและการโฆษณา จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในปี 2563 ภาคการสื่อสารของประเทศมีส่วนประมาณร้อยละ 4.7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP - Gross Domestic Product) เป็นการวัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศที่ใช้กันโดยทั่วไป และใช้เพื่อประเมินขนาดและการเติบโตของเศรษฐกิจ GDP แสดงถึงมูลค่ารวมของสินค้าและบริการทั้งหมดที่ผลิตภายในพรมแดนของประเทศในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งโดยทั่วไป คือ หนึ่งปี

ตัวอย่าง องค์กรผู้ประกอบการสื่อสารในยุคดิจิทัลเจ้าหลักๆ ในภาคการสื่อสารของประเทศไทย เช่น แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส (Advanced Info Service Public Company Limited (AIS) หรือ เอไอเอส ซึ่งเป็นผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่รายใหญ่ของประเทศ ครอบครองตลาดสื่อสารเคลื่อนที่ด้วยส่วนแบ่งการตลาดประมาณร้อยละ 50 บริษัทให้บริการที่หลากหลาย รวมถึงบริการด้านเสียง ข้อมูล และการส่งข้อความแก่ลูกค้าทั้งรายบุคคลและองค์กร อินเทอร์เน็ตบนมือถือและบริการดิจิทัล เช่น การชำระเงินผ่านมือถือ อีคอมเมิร์ซและความบันเทิง ในปี 2564 บริษัทรายงานรายได้ 1.67 แสนล้านบาท (5.3 พันล้านเหรียญสหรัฐ) เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 จากปีก่อนหน้า นอกจากนี้ยังมีองค์กรสื่อที่เป็นคู่แข่งในในตลาดนี้ อย่างเช่น ทูร์คอร์ปอเรชั่น (True Corporation) ซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทที่ให้บริการโทรคมนาคม บริการอินเทอร์เน็ต และบริการโทรทัศน์ดิจิทัล ทูร์คอร์ปอเรชั่น ลงทุนมหาศาลในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานเครือข่ายที่แข็งแกร่งเพื่อให้บริการคุณภาพสูงแก่ลูกค้า บริษัทเหล่านี้ให้บริการต่างๆ รวมถึงการโทรด้วยเสียง การส่งข้อความและแผนบริการข้อมูล รวมทั้ง ดีแทค (Dtac) เป็นต้น การเติบโตของอุตสาหกรรมนี้ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของบริการอินเทอร์เน็ตซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ เป็นต้น ความสำเร็จขององค์กรเหล่านี้มีส่วนสำคัญในการเติบโตของอุตสาหกรรมการสื่อสารในประเทศไทย

กรณีศึกษาที่ยกตัวอย่างความสำคัญของการสื่อสารในประเทศไทยอีกองค์กรหนึ่ง คือ การเติบโตของแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซอย่าง “ลาซาด้า” (Lazada) โดย ลาซาด้า ก่อตั้งขึ้นในปี 2555 ได้กลายเป็นหนึ่งในแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซชั้นนำในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างรวดเร็ว ความสำเร็จของบริษัทส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการใช้ช่องทางการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเข้าถึงลูกค้า ลาซาด้าใช้ประโยชน์จากช่องทางการสื่อสารต่างๆ เช่น โซเชียลมีเดีย อีเมล และแอปมือถือ เพื่อดึงดูดลูกค้าและส่งเสริมบริการของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทยังเป็นพันธมิตรกับธุรกิจท้องถิ่นและเสนอแพลตฟอร์มในการขายผลิตภัณฑ์ของตนทางออนไลน์ ซึ่งเป็นการสร้างช่องทางใหม่ในการสื่อสารและการขาย ในปี 2020 ลาซาด้ารายงานว่ามียูใช้งานมากกว่า 70 ล้านรายทั่วภูมิภาค โดยมีผู้ขายมากกว่า 200,000 ราย บนแพลตฟอร์มของตน ความสำเร็จของบริษัทได้แสดง

ให้เห็นถึงพลังของกลยุทธ์การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการผลักดันการเติบโตของธุรกิจในประเทศไทยและภูมิภาคที่กว้างขึ้น

กรณีศึกษาที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของธุรกิจสื่อสารหรือการประกอบกิจการการสื่อสาร ในประเทศไทย คือ การเพิ่มขึ้นของการซื้อสินค้าออนไลน์ ด้วยความนิยมที่เพิ่มขึ้นของอีคอมเมิร์ซ ความต้องการเครือข่ายการสื่อสารที่เชื่อถือได้และมีประสิทธิภาพจึงกลายเป็นสิ่งสำคัญ แพลตฟอร์มข้อบ่งชี้ออนไลน์ เช่น ลาซาต้า ข้อบ่งชี้ และเจดี เช่นทรล์ ได้รับความนิยมในหมู่ผู้บริโภคชาวไทย และความสำเร็จของพวกเขาส่วนใหญ่มาจากโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารที่ดีของประเทศ แพลตฟอร์มเหล่านี้ใช้การตลาดดิจิทัลและโซเชียลมีเดียเพื่อเข้าถึงลูกค้า และความสำเร็จของแพลตฟอร์มเหล่านี้มีส่วนสนับสนุนการเติบโตของอุตสาหกรรมสื่อสารของประเทศไทยให้มีการเติบโตอย่างมากในด้านดิจิทัลเช่นกัน บริการดิจิทัล เช่น อีคอมเมิร์ซ ความบันเทิงออนไลน์ และโซเชียลมีเดียได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น และสิ่งนี้ได้สร้างโอกาสสำหรับบริษัทต่างๆ ในการให้บริการดิจิทัลแก่ลูกค้าของตน เช่น Line ซึ่งเป็นแอปรับส่งข้อความที่มีผู้ใช้มากกว่า 44 ล้านคนในประเทศไทย สามารถใช้ประโยชน์จากแนวโน้มนี้เพื่อขยายธุรกิจของตนได้

มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2559) ได้นำเสนอข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีทำให้ข้อจำกัดด้านช่องทางในการเผยแพร่เนื้อหาสื่อลดลง รวมถึงทำให้ผู้ผลิตสื่อสามารถเผยแพร่เนื้อหาเดียวกันผ่านสื่อได้หลากหลายแพลตฟอร์ม การสร้างการแข่งขันที่เสรีและเป็นธรรม ระหว่างผู้ประกอบการ ทั้งที่ใช้แพลตฟอร์มเดียวกันและข้ามแพลตฟอร์ม จะช่วยลดความเสี่ยงจากการผูกขาดตลาดลง จากการมีการแข่งขันทั้งในแพลตฟอร์มเดียวกัน (intra-platform competition) และข้ามแพลตฟอร์ม (inter-platform competition)

สรุปสถานการณ์ในการประกอบกิจการการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคดิจิทัลช่วงทศวรรษที่ผ่านมาและในปีปัจจุบัน 2566 ถึงทศวรรษหน้า จะเห็นได้ว่าธุรกิจสื่อสารด้านวิทยุ โทรทัศน์และโซเชียลมีเดีย ยังคงมีการพัฒนาและปรับตัวอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เข้ากับยุคดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมีประเด็นสำคัญต่างๆ ดังนี้

1. **การสื่อสาร:** การเพิ่มขึ้นของเทคโนโลยี 5G ทำให้ความเร็วอินเทอร์เน็ตเร็วขึ้นและเชื่อถือได้มากขึ้น ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มจำนวนของการประชุมทางวิดีโอและการทำงานจากระยะไกลเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันและการสื่อสารระหว่างพนักงานและกับลูกค้า

2. **วิทยุ:** วิทยุแบบดั้งเดิมเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงจากบริการสตรีมมิ่งอย่าง Spotify และ Apple Music แต่ยังคงเป็นสื่อยอดนิยมสำหรับข่าว กีฬาและทอล์คโชว์ สถานีวิทยุหลายแห่งได้ปรับตัวโดยให้บริการสตรีมมิ่งดิจิทัลและพอดคาสต์ ทำให้ผู้ฟังสามารถรับชมเนื้อหาได้ตามกำหนดเวลาของตนเอง

3. **โทรทัศน์:** บริการสตรีมมิ่งอย่าง Netflix และ Hulu ได้เปลี่ยนโฉมอุตสาหกรรมโทรทัศน์แบบดั้งเดิม ทำให้เครือข่ายและผู้ให้บริการเคเบิลหลายรายเสนอตัวเลือกการสตรีมของตนเอง การถ่ายทอดสดกีฬาและอีเวนต์ยังคงเป็นสิ่งดึงดูดหลักสำหรับโทรทัศน์แบบดั้งเดิม แต่การเพิ่มขึ้นของการสตรีมแบบออนดีมานด์ได้เปลี่ยนวิธีที่ผู้ชมบริโภคเนื้อหา

4. **โซเชียลมีเดีย:** แพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย เช่น Tiktok, Facebook, Twitter และ Instagram เป็นต้น จะยังคงมีอิทธิพลเหนือภูมิทัศน์ดิจิทัล แต่ความกังวลเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวและข้อมูลที่ผลิตได้นำไปสู่การตรวจสอบและกฎระเบียบที่เพิ่มขึ้น ธุรกิจจำนวนมากใช้ประโยชน์จากโซเชียลมีเดียเพื่อเข้าถึงผู้ชมใหม่และมีส่วนร่วมกับลูกค้า แต่ก็ต้องระมัดระวังในการปกป้องข้อมูลผู้ใช้และคงไว้ซึ่งความโปร่งใส

โดยสรุปแล้ว ธุรกิจการประกอบการด้านการสื่อสาร วิทยุ โทรทัศน์ และโซเชียลมีเดียในยุคดิจิทัลมีลักษณะเด่น คือ “นวัตกรรมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและการถูกทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงหยุดชะงักอย่างรวดเร็วเช่นกัน โดยธุรกิจต่างๆ จะต้องปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยีดิจิทัลและสามารถแข่งขันได้อย่างเท่าทันต่อทุกสถานการณ์”

กิจกรรม 12.1.1

- ความหมายของการประกอบกิจการการสื่อสาร เป็นเช่นไร
- ความสำคัญและบริบทเกี่ยวกับการประกอบกิจการหรือธุรกิจการสื่อสารในประเทศไทย
- กรณีศึกษาที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของธุรกิจสื่อสารหรือการประกอบกิจการการสื่อสาร ในประเทศไทย คือสิ่งใด

แนวตอบกิจกรรม 12.1.1

-เป็นการดำเนินธุรกิจการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการส่งข้อมูลผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ เช่น เสียง ข้อมูล และวิดีโอ ซึ่งรวมถึงอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น โทรคมนาคม ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ผู้ให้บริการกระจายเสียงและดาวเทียม ธุรกิจสื่อสารในประเทศไทยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งกำกับดูแลการออกใบอนุญาต การจัดสรรคลื่นความถี่ และการควบคุมคุณภาพของบริการสื่อสารในประเทศไทย

-ความสำคัญประการแรก คือ ประเทศไทยมีประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งสร้างความต้องการอย่างมากสำหรับบริการด้านการสื่อสาร ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นสำหรับโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารที่เชื่อถือได้และเข้าถึงได้เพื่อรองรับประชากรจำนวนมหาศาลนี้ ความสำคัญประการที่สอง คือ เศรษฐกิจของประเทศพึ่งพาการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศอย่างมาก ซึ่งต้องการเครือข่ายการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมและกิจกรรมทางธุรกิจ

-การเพิ่มขึ้นของการซื้อสินค้าออนไลน์ ด้วยความนิยมที่เพิ่มขึ้นของอีคอมเมิร์ซ แพลตฟอร์มช้อปปิ้งออนไลน์ เช่น ลาซาด้า ช้อปปี้ และเจดี เซ็นทรัล ได้รับความนิยมในหมู่ผู้บริโภคชาวไทย และความสำเร็จของพวกเขาส่วนใหญ่มาจากโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารที่ดีของประเทศ

เรื่องที่ 12.1.2

กฎหมายกับการประกอบกิจการการสื่อสาร

ในประเทศไทยมีการออกกฎหมายที่ควบคุมการประกอบธุรกิจกิจการการสื่อสาร เป็นกฎหมายหลักบางส่วนที่ควบคุมการดำเนินธุรกิจการสื่อสารในประเทศไทย ในการปฏิบัติตามกฎหมายเหล่านี้เพื่อหลีกเลี่ยงบทลงโทษและปัญหาทางกฎหมาย อาทิ

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (พ.ศ. 2522) กฎหมายนี้คุ้มครองผู้บริโภคจากการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมและการโฆษณาที่ผิดพลาดโดยธุรกิจ รวมถึงบริษัทโทรคมนาคม

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม (พ.ศ. 2544) กฎหมายฉบับนี้ควบคุมการจัดตั้ง การดำเนินงาน และการบำรุงรักษากิจการโทรคมนาคมในประเทศไทย รวมถึงข้อกำหนดด้านใบอนุญาต ค่าธรรมเนียม และบทลงโทษสำหรับการไม่ปฏิบัติตาม

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (พ.ศ. 2550) กฎหมายฉบับนี้เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางไซเบอร์ เช่น การแฮ็ก การฉ้อโกงทางออนไลน์ และความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังควบคุมการใช้การสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์และอินเทอร์เน็ต

พระราชบัญญัติกิจการกระจายเสียง (พ.ศ. 2551) กฎหมายนี้ควบคุมอุตสาหกรรมการแพร่ภาพกระจายเสียงในประเทศไทย รวมถึงข้อกำหนดด้านใบอนุญาต ข้อบังคับด้านเนื้อหา และข้อจำกัดด้านความเป็นเจ้าของ

พระราชบัญญัติคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (พ.ศ. 2553) กฎหมายฉบับนี้ได้จัดตั้งคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลอุตสาหกรรมโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงในประเทศไทย

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (พ.ศ. 2562) กฎหมายนี้ควบคุมการรวบรวม การใช้ การเปิดเผย และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศไทย บังคับใช้กับทุกองค์กรที่รวบรวมและประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงธุรกิจโทรคมนาคม เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าในประเทศไทยมีการใช้กฎหมายหลักที่ควบคุมการประกอบกิจการการสื่อสาร คือพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 (TBA: Telecommunications Business Act) กฎหมายฉบับนี้ควบคุมการจัดตั้ง การดำเนินงานและการบริหารจัดการกิจการโทรคมนาคมในประเทศ โดยกิจการโทรคมนาคม หมายถึง ผู้ประกอบกิจการให้บริการเกี่ยวกับการส่งสัญญาณเสียง เสียง ข้อมูล หรือรูปแบบอื่นใดของการสื่อสารด้วยระบบโทรคมนาคม ซึ่งรวมถึงบริการที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายโทรศัพท์พื้นฐานและโทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการอินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยีการสื่อสารในรูปแบบอื่นๆ ในการประกอบกิจการโทรคมนาคมในประเทศไทย บริษัทต่างๆ จะต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลที่มีหน้าที่กำกับดูแลและบังคับใช้ TBA กสทช.ยังมีอำนาจในการกำหนดมาตรฐานและข้อกำหนดในการให้บริการโทรคมนาคมและควบคุมดูแลการปฏิบัติตาม

กฎระเบียบเหล่านี้ด้วย นอกจากนี้ TBA แล้ว ยังมีกฎหมายและข้อบังคับอื่นๆ ที่อาจบังคับใช้กับการดำเนินธุรกิจสื่อสารในประเทศไทย ตัวอย่างเช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ปี 2550 ควบคุมการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลปี 2562

สำหรับกฎหมายและการกำกับดูแลสื่อดิจิทัลมีระบบที่แตกต่างกัน

โดยกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ มีการกำกับดูแลในลักษณะการออกใบอนุญาต เนื่องจากคลื่นความถี่ที่ใช้ในการประกอบกิจการมีอยู่อย่างจำกัด โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐, ฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๐ และฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้คลื่นความถี่เป็นทรัพยากรการสื่อสารของชาติ โดยให้มีหน่วยงานในการออกใบอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (สำนักคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (บส.) 2566) พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระ ทำหน้าที่ในการจัดสรรคลื่นความถี่ ออกใบอนุญาต และกำกับดูแลกิจการดังกล่าว โดยมีพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการประกอบกิจการ และการกำกับดูแลในระบบใบอนุญาต ซึ่งให้อำนาจองค์กรอิสระ คือ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในการออกกฎหมาย ประกาศกำหนดในรายละเอียดต่างๆ

ในการกำกับดูแลด้วยระบบใบอนุญาต โดยหน่วยงานกำกับดูแล เป็นการจำกัดผู้ประกอบการ ตามคลื่นความถี่ที่มีอยู่อย่างจำกัด และทำให้มีผู้รับผิดชอบต่อการประกอบกิจการสื่อ หน่วยงานรัฐทราบถึงนิติบุคคลผู้ประกอบการ ที่ตั้ง ที่อยู่ โดยมีการกำหนดทั้งลักษณะการประกอบกิจการ ทางเทคนิค การออกอากาศ การคุ้มครองผู้บริโภค ฯลฯ ซึ่งหากผู้ใดมีการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ การออกอากาศโดยไม่ได้รับอนุญาต ก็จะมีผลผิดทางอาญา ในขณะเดียวกัน หากผู้รับใบอนุญาตมีการกระทำความผิด หรือฝ่าฝืนกฎหมาย กสทช. ก็สามารถดำเนินการลงโทษทางปกครองต่อผู้ประกอบการที่อยู่ในการอนุญาตได้ โดยการเตือน การปรับ การพักใช้ และการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการได้ ส่วนสื่อออนไลน์ มีเสรีภาพในการสื่อสาร ผู้ใดที่เชื่อมต่อเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตได้ ก็จะสามารถเป็นผู้ใช้งานสื่อออนไลน์ได้ เป็นผู้สื่อสาร สร้างสรรค์สื่อเข้าสู่ระบบได้โดยไม่จำเป็นต้องขอใบอนุญาต อย่างไรก็ตาม ผู้ใช้งานสื่อออนไลน์ จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งมีทั้งกฎหมายเฉพาะ คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายทั่วไป เช่น กฎหมายอาญา ที่เกี่ยวกับการหมิ่นประมาท หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องลามกอนาจาร ยาเสพติด การค้าประเวณี การล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก ฯลฯ

สำหรับการกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ทั้งหมิ่นประมาทต่อคนเป็นตามมาตรา ๓๒๖ และหมิ่นประมาทต่อคนตายตามมาตรา ๓๒๗ ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ในฐานะที่เป็นสื่อมวลชนซึ่งสามารถแพร่สะพัดข่าวทั้งหลาย ไปได้อย่างกว้างขวาง ทำให้ความเสียหาย

ขยายวงกว้างตามไปด้วย ไม่ว่าจะการโฆษณาชวนนั้นจะได้กระทำโดยวิธีการใดๆ ก็จะต้องรับโทษหนักขึ้น ตามมาตรา ๓๒๘ คือ จำคุกไม่เกิน ๒ ปี ปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มักจะมาเป็นแพ็คเกจกับประมวลกฎหมายอาญา คือ มาตรา ๔๒๓ ที่กำหนดให้ผู้ที่โฆษณาแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืน ต่อความจริง เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงของบุคคลอื่น ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ที่เสียหายด้วย แต่อย่างไรก็ดี ในวรรคท้ายก็มีข้อยกเว้นว่า หากการส่งข่าวเท็จนั้นตนเองมีส่วนได้เสียในข่าวนั้นด้วย แม้ข่าวนั้นไม่ใช่ความจริง ก็ไม่ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนในความเสียหายนั้น อย่างไรก็ตาม การกำกับดูแลโดยหน่วยงานรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ กระทำได้ยาก เนื่องจากจะต้องสืบค้นว่าผู้ใดเป็นผู้ผลิต ผู้เผยแพร่ และผู้รับผิดชอบต่อการกระทำคามผิดนั้นๆ เพื่อที่จะดำเนินคดีตามกฎหมาย ซึ่งไม่มีลักษณะเหมือนการดำเนินคดีทางปกครองต่อผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ในระบบใบอนุญาต เมื่อเปรียบเทียบบทกำหนดโทษแล้ว พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ฯ มีลักษณะโทษทั้งทางปรับ การจำ หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งเป็นโทษที่หนักกว่า ส่วนพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ฯ เป็นโทษทางปกครองโดยการปรับ (พักใช้ และเพิกถอนใบอนุญาต) เป็นหลัก

ในด้านกฎหมายที่กำกับดูแลผลิตภัณฑ์และการบริการที่มีบทบัญญัติเกี่ยวข้องกับการโฆษณา ซึ่งมีผลต่อการกำกับดูแลการโฆษณาในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ด้วย เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการโฆษณาอาหาร ยา เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ ปุ๋ย หมูบ้านจัดสรร ฯลฯ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์และการบริการนั้นๆ ก็อาจทำงานร่วมกับหน่วยงานกำกับดูแลช่องทางการสื่อสารอย่าง กสทช. ด้วย โดยล่าสุด เพื่อให้สิทธิของผู้บริโภคได้รับความคุ้มครองในการรับข้อมูลข่าวสารที่เป็นความจริง และได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการโฆษณาที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมส่วนรวม รวมทั้งได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหายภายในระยะเวลาอันสมควร กสทช. จึงมีแนวคิดให้มีการบูรณาการงานคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับการโฆษณาอาหาร ยา และผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ผิดกฎหมายหรือมีลักษณะเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ โดยเป็นการถอดบทเรียนและพัฒนาความร่วมมือจากการทำงานร่วมกันระหว่าง กสทช. และ ออย. ทำให้เกิดความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพในการจัดการปัญหาการโฆษณา อาหาร ยา และผลิตภัณฑ์สุขภาพดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการพิจารณาการความผิดกรณีการโฆษณาอาหาร ยา และผลิตภัณฑ์สุขภาพ ซึ่งในกรณีนี้ ออย. ได้วินิจฉัยแล้วว่า เป็นการโฆษณาที่ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหาร ยา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ตามแต่กรณี เช่น การโฆษณาผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาตเป็นอาหารตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่มีกรให้ินยามไว้ว่าเป็นของกินหรือเครื่องสำอางชีวิต อันไม่มีความมุ่งหมายให้เกิดผลแก่สุขภาพ โครงสร้าง หรือการกระทำหน้าที่ใดๆ ของร่างกายมนุษย์และไม่มีผลในการบำบัด บรรเทา รักษาโรค หรืออาการของโรค ซึ่งการโฆษณาที่ทำให้เข้าใจเช่นนั้น เป็นการแสดงความมุ่งหมายว่า ผลิตภัณฑ์อาหารดังกล่าว ทำหน้าที่ได้เหมือน “ยา” ตามนิยามในพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นต้น ซึ่งพิจารณาได้ว่าเป็นการออกอากาศรายการหรือการโฆษณาที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคฯ ตามข้อ ๕ (๒)

ประกอบข้อ ๖(๑)(๒)(๓) ของ ประกาศ กสทช. เรื่อง การกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคฯ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดย สำนักคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (บส.)

การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ประเด็นสำคัญบางประการที่มุ่งเน้นในการคุ้มครองผู้บริโภคสำหรับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ได้แก่

การโฆษณา สำหรับบริษัทกระจายเสียงและโทรทัศน์จำเป็นต้องให้ข้อมูลที่ชัดเจนและถูกต้องเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการของตนในโฆษณา พวกเขาจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบเกี่ยวกับเนื้อหาของโฆษณา เช่น ข้อจำกัดในการโฆษณาผลิตภัณฑ์บางประเภทต่อเด็ก

ความเป็นส่วนตัว สำหรับผู้บริโภคมีสสิทธิในความเป็นส่วนตัวเมื่อใช้บริการกระจายเสียงและโทรทัศน์ บริษัทต่างๆ ต้องใช้มาตรการเพื่อปกป้องข้อมูลผู้บริโภคและข้อมูลส่วนบุคคล เช่น การใช้เครือข่ายที่ปลอดภัยและวิธีการเข้ารหัส

กฎระเบียบด้านเนื้อหา สำหรับบริการแพ็คเกจและโทรทัศน์ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เข้มงวดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ให้บริการ เช่น กฎเกี่ยวกับความอนาจาร ความรุนแรง และการเลือกปฏิบัติ นอกจากนี้ พวกเขาจะต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับเนื้อหาของโปรแกรม เช่น การให้คะแนนอายุและคำอธิบายของเนื้อหาที่อาจรบกวนหรือไม่เหมาะสม

การร้องเรียนและการระงับข้อพิพาท สำหรับผู้บริโภคควรเข้าถึงกระบวนการร้องเรียนที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพหากมีข้อพิพาทกับผู้ให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ซึ่งอาจรวมถึงตัวเลือกสำหรับการไกล่เกลี่ยหรืออนุญาโตตุลาการ ตลอดจนการเข้าถึงหน่วยงานกำกับดูแลที่ดูแลอุตสาหกรรม

โดยรวมแล้ว การคุ้มครองผู้บริโภคด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้รับการออกแบบมาเพื่อให้มั่นใจว่าผู้บริโภคได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องและบริการที่มีคุณภาพสูง มีมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้มั่นใจว่าผู้บริโภคได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมจากผู้ให้บริการเหล่านี้ มันเกี่ยวข้องกับกำกับการบังคับใช้กฎและข้อบังคับเพื่อป้องกันการโฆษณาที่ทำให้เข้าใจผิด การดำเนินธุรกิจที่ไม่เป็นธรรม และการให้บริการที่มีคุณภาพต่ำแก่ผู้บริโภค รวมถึงการมีระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการโฆษณา เช่น ข้อจำกัดเกี่ยวกับการโฆษณาที่เป็นเท็จหรือทำให้เข้าใจผิด และข้อกำหนดสำหรับการเปิดเผยข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการ นอกจากนี้ยังอาจรวมถึงมาตรการเพื่อให้แน่ใจว่าผู้ให้บริการกระจายเสียงและโทรทัศน์ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณภาพและความน่าเชื่อถือ จากเนื้อหาที่เป็นอันตรายหรือไม่เหมาะสมที่อาจเผยแพร่หรือส่งผ่านโทรทัศน์และบริการกระจายเสียง ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีกรณีศึกษาหลายกรณีที่เน้นความสำคัญของการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ นี่คือนตัวอย่างกรณีศึกษาสำหรับคดีคุ้มครองผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในประเทศไทย เช่น

ประเด็นโฆษณาชวนเชื่อ ในปี 2560 สำนักงาน กสทช. สั่งปรับผู้ประกอบการทีวีดาวเทียมรายหนึ่งที่ออกอากาศโฆษณาอันเป็นเท็จและทำให้เข้าใจผิด พบว่าผู้ให้บริการกล่าวอ้างเกินจริงเกี่ยวกับคุณภาพของ

บริการ ทำให้ผู้บริโภคเชื่อว่าจะได้รับช่องรายการมากกว่าที่มีอยู่จริง กสทช. ลงโทษปรับผู้ประกอบการเป็นเงิน 50,000 บาท (ประมาณ 1,500 เหรียญสหรัฐ)

ประเด็นเงื่อนไขสัญญาที่ไม่เป็นธรรม ในปี 2563 คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้รับการร้องเรียนจากผู้บริโภคหลายรายเกี่ยวกับเงื่อนไขสัญญาของผู้ให้บริการโทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิก ผู้ให้บริการถูกกล่าวหาว่าใส่เงื่อนไขที่ไม่เป็นธรรมไว้ในสัญญา เช่น ประโยคที่อนุญาตให้เปลี่ยนค่าธรรมเนียมการสมัครสมาชิกเพียงฝ่ายเดียวโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า คณะกรรมการได้สั่งให้ผู้ให้บริการแก้ไขข้อสัญญาเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคและจ่ายค่าชดเชยให้กับผู้บริโภคที่ได้รับผลกระทบ

นี่เป็นเพียงตัวอย่างบางส่วนของคดีคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในประเทศไทย รัฐบาลได้ออกกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ เพื่อปกป้องสิทธิของผู้บริโภคในภาคส่วนนี้ และผู้บริโภคควรรายงานการละเมิดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญา

กฎหมายลิขสิทธิ์เป็นสาขาหนึ่งของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาที่คุ้มครองผลงานต้นฉบับของผู้ประพันธ์ เช่น งานวรรณกรรม ศิลปะ ดนตรี และละคร ตลอดจนซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูล และการแสดงออกที่สร้างสรรค์อื่นๆ กฎหมายลิขสิทธิ์ให้สิทธิ์แต่เพียงผู้เดียวแก่ผู้สร้างงานในการควบคุมวิธีการใช้ ผลิตซ้ำ แจกจ่าย และจัดแสดงผลงานของตน รวมทั้งการแสดงต่อสาธารณะ ในหลายประเทศรวมถึงสหรัฐอเมริกา การคุ้มครองลิขสิทธิ์จะเป็นไปโดยอัตโนมัติเมื่องานนั้นถูกสร้างขึ้นและแก้ไขในรูปแบบที่จับต้องได้ เช่น ต้นฉบับที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพลงที่บันทึกไว้ หรือภาพถ่าย อย่างไรก็ตาม มักแนะนำให้ผู้สร้างจดทะเบียนลิขสิทธิ์อย่างเป็นทางการกับหน่วยงานรัฐบาลที่เหมาะสม เพื่อปกป้องสิทธิ์ของตนอย่างเต็มที่และเพื่อบันทึกการเป็นเจ้าของตามกฎหมาย

วัตถุประสงค์ของกฎหมายลิขสิทธิ์คือเพื่อกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์โดยอนุญาตให้ผู้สร้างสรรค์ได้กำไรจากผลงานของตนและปกป้องสิทธิ์ของตนจากการละเมิดลิขสิทธิ์ อย่างไรก็ตาม กฎหมายลิขสิทธิ์ยังรวมถึงข้อยกเว้นและข้อจำกัดบางประการ เช่น การใช้งานโดยชอบ ซึ่งอนุญาตให้ผู้อื่นใช้งานลิขสิทธิ์เพื่อวัตถุประสงค์บางอย่างโดยไม่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์

โดยทั่วไป กฎหมายลิขสิทธิ์พยายามที่จะสร้างความสมดุลระหว่างสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์กับผลประโยชน์สาธารณะในการเข้าถึงและใช้งานสร้างสรรค์ การคุ้มครองลิขสิทธิ์มีระยะเวลาจำกัด โดยปกติแล้วตลอดอายุของผู้สร้างสรรค์และอีกหลายปีหลังจากผู้สร้างสรรค์ถึงแก่กรรม

กรณีศึกษาหนึ่งเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศไทย เป็นการพัฒนากฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทย ด้วยการออกพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ฉบับใหม่ในปี 2558 กฎหมายฉบับนี้ได้เสริมสร้างการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศไทย และทำให้กฎหมายของประเทศสอดคล้องกับมาตรฐานสากล กฎหมายใหม่ได้เพิ่มบทลงโทษสำหรับการละเมิดลิขสิทธิ์ และให้ยึดและทำลายสินค้าที่ละเมิดลิขสิทธิ์ ตัวอย่างเหตุการณ์ช่วงเทศกาลลอยกระทง (6 พฤศจิกายน 2562) คือ กรณีเด็กสาววัย 15 ปี ที่ จ.นครราชสีมา ที่ได้รับการว่าจ้างให้ทำกระทงลายการ์ตูนลิขสิทธิ์ แต่มารู้ภายหลังว่าเป็นการล่อจับโดยผู้ที่

อ้างว่าเป็นตัวแทนลิขสิทธิ์ ส่งผลให้เธอถูกตำรวจจับกุมเมื่อวันที่ 1 พ.ย.2562 สะท้อนถึงปัญหาดังกล่าวได้อย่างชัดเจน ชายที่อ้างว่าเป็นตัวแทนลิขสิทธิ์เรียกค่าเสียหายเป็นเงิน 50,000 บาท แต่ตำรวจให้เจรจาไกล่เกลี่ยยอมความกัน สุดท้ายเยาวชนที่ทำกระชกขายต้องจ่ายค่าเสียหายเป็น 5,000 บาท ปีชวไทย (2562) พุดคุยกับนายไพบุลย์ อมรภิญโญเกียรติ นักกฎหมายด้านทรัพย์สินทางปัญญาและที่ปรึกษากฎหมายของสมาคมผู้สื่อข่าวออนไลน์ ถึงสิ่งที่สังคมควรเรียนรู้จากกรณีดังกล่าวที่กำลังเป็นที่ถกเถียงในสังคมในหลายประเด็น ทั้งเรื่องความสมเหตุสมผลของการใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ การล่อจับและการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยมีข้อแนะนำ 5 บทเรียนจากกรณีกระชกขายการ์ตูนมีลิขสิทธิ์ในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา ดังนี้

1. ใช้ผลงานลิขสิทธิ์คนอื่นอย่างไรไม่ผิด งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการคุ้มครองด้านทรัพย์สินทางปัญญานั้น ไม่ว่าจะเป็กฎหมายสากลหรือกฎหมายในไทย มีข้อยกเว้นเหมือนกัน คือ หากเป็นการใช้ผลงานลิขสิทธิ์ของคนอื่นในฐานะที่เป็นแฟนคลับสามารถทำได้ภายใต้หลัก "การใช้ที่สมเหตุสมผล" หรือ "แฟร์ยูส" (fair use) โดยห้ามนำไปแสวงหากำไร

2) ใครเสี่ยงถูกแจ้งความขอละเมิดลิขสิทธิ์ นายไพบุลย์อธิบายว่า กรณีการละเมิดลิขสิทธิ์ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ ส่วนใหญ่เจ้าของลิขสิทธิ์ มักจะดำเนินคดีกับตัวผู้ที่เป็นผู้ผลิตหรือแหล่งผลิตใหญ่ หากเป็นกรณีประชาชนทั่วไปมักจะส่งหนังสือเตือน (cease and desist letter) ก่อนแจ้งความดำเนินคดี "เขาจะไม่ดำเนินคดีกับประชาชนหรือผู้ใช้โดยตรง เพราะเขามองว่าไม่มีประโยชน์"

3) การล่อซื้อ มีผลทางกฎหมายหรือไม่ ประเด็นนี้นายไพบุลย์หยิบยกคำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ซึ่งเขาชี้ว่าถ้าเป็นการล่อจับ ศาลจะไม่รับพิจารณา ศาลจะพิจารณาว่า เป็นการได้พยานหลักฐานมาโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ศาลจะมีคำพิพากษายกฟ้อง "ถ้าการได้มาซึ่งพยานหลักฐานไม่ถูกต้อง เขาเรียกว่า ผลผลิตของต้นไม้พิษ" (Fruit of the Poisonous Tree) ศาลไม่มีสิทธิรับฟังพยานหลักฐานนั้นเลย"

4) การทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เนื่องจากมีช่องโหว่ทางกฎหมายที่กลายเป็นช่องทางในการฉกฉวยผลประโยชน์ของคนบางกลุ่มได้ เนื่องจากคดีด้านลิขสิทธิ์เป็น "คดีที่ยอมความกันได้" ก็จะนำสู่การเรียกค่าเสียหาย "ถ้าผู้เสียหายกังวลว่าจะถูกดำเนินคดีก็จะยอมจ่าย ถือเป็นทางลัด จึงทำให้ผู้ที่นำจับได้เงินค่อนข้างง่าย จึงมีกรณีเช่นนี้มากขึ้น"

5) "ลิขสิทธิ์" เป็นเรื่องใกล้ตัว การตระหนักรู้ของสังคมอาจจะยังมีไม่มากนัก คงต้องเป็นหน้าที่หลักสำหรับกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่จะต้องสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงเรื่องดังกล่าว ไม่ใช่เพียงการปกป้องสิทธิของผู้สร้างสรรค์งาน แต่รวมถึงการช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อยหรือประชาชนให้เข้าใจถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

การระรานทางไซเบอร์

การระรานทางไซเบอร์ หรือ การคุกคามทางไซเบอร์ หรือ การคุกคามทางออนไลน์ หรือ การล่วงละเมิดทางไซเบอร์หรือที่เรียกว่า "การล่วงละเมิดทางออนไลน์" หรือ "การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต" หมายถึง การใช้เทคโนโลยีเพื่อก่อกวน ข่มขู่ หรือทำร้ายผู้อื่น ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ ได้แก่ การส่ง

ข้อความหรือภาพข่มขู่ การแพร่กระจายข่าวลือหรือข้อมูลเท็จทางออนไลน์ การโพสต์ข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลที่น่าอับอายเกี่ยวกับใครบางคน หรือการแชร์รูปภาพหรือวิดีโอส่วนตัวโดยไม่ได้รับความยินยอม การคุกคามทางไซเบอร์สามารถเกิดขึ้นได้บนแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย อีเมล ข้อความ หรือฟอรัมออนไลน์อื่นๆ และอาจส่งผลร้ายแรงต่อสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดีของเหยื่อ

ในประเทศไทย การล่วงละเมิดทางไซเบอร์เป็นปัญหาที่เพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน จากการสำรวจของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พบว่า เกือบครึ่งหนึ่งของวัยรุ่นไทยเคยถูกกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต การสำรวจยังพบว่าแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียเช่น Facebook และ Instagram เป็นสถานที่ที่พบได้บ่อยที่สุดสำหรับการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต มีกรณีการคุกคามทางไซเบอร์ที่โด่งดังหลายกรณีในประเทศไทย เมื่อปี 2560 แพท ฌปภา ตันตระกูล นักแสดงชื่อดัง เข้าแจ้งความกับตำรวจ หลังมีคนสร้างบัญชีเฟซบุ๊กปลอมในชื่อของเธอ และโพสต์ข้อมูลเท็จและหมิ่นประมาทเกี่ยวกับตัวเธอ ในปี 2562 การระรานทางไซเบอร์เป็นปัญหาที่แพร่หลายในประเทศไทย ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา รัฐบาลไทยได้ออกกฎหมายหลายฉบับเพื่อต่อต้านการคุกคามทางไซเบอร์ รวมถึงพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งกำหนดให้การหมิ่นประมาททางออนไลน์ การฉ้อโกง และอาชญากรรมทางไซเบอร์อื่นๆ เป็นความผิดทางอาญา ในประเทศไทย การล่วงละเมิดทางไซเบอร์หรือการคุกคามทางออนไลน์จัดอยู่ในประเภทของอาชญากรรมทางไซเบอร์ที่กว้างกว่า กฎหมายหลักที่ใช้ควบคุมอาชญากรรมทางไซเบอร์ในประเทศไทย คือพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 แม้ว่ากฎหมายจะไม่ได้ใช้คำว่า "การคุกคามทางไซเบอร์" อย่างชัดเจน แต่ก็มียกข้อยกเว้นที่กล่าวถึงการคุกคามทางออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ รวมถึงการสะกดรอยตาม การหมิ่นประมาท และการข่มขู่

จากการสำรวจในปี 2562 โดยเครือข่ายพลเมืองเน็ตซึ่งติดตามเสรีภาพออนไลน์และการเซ็นเซอร์ พบว่าร้อยละ 63 ของผู้ตอบแบบสอบถามเคยถูกคุกคามทางออนไลน์ ในขณะที่ร้อยละ 47 เคยถูกคุกคามทางออนไลน์ ประเภทของการล่วงละเมิดทางออนไลน์ที่พบมากที่สุด ได้แก่ การสะกดรอยตาม การล่วงละเมิดทางเพศและการล่วงละเมิดทางวาจา เป็นต้น

กฎหมายระหว่างประเทศ

กฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับธุรกิจการสื่อสารที่สำคัญ มีบทบาทสำคัญในการควบคุมธุรกิจการสื่อสาร ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่ง การแลกเปลี่ยน และการเผยแพร่ข้อมูลและความคิด ครอบคลุมหลักการและกรอบทางกฎหมายที่หลากหลายซึ่งมีเป้าหมายเพื่อควบคุมการดำเนินงานของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสื่อสารที่จำเป็นข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ ประเด็นสำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการสื่อสารที่สำคัญ ได้แก่

International Telecommunication Union (ITU) สำหรับ ITU เป็นหน่วยงานเฉพาะของสหประชาชาติที่มีหน้าที่ประสานงานด้านโทรคมนาคมระหว่างประเทศ กำหนดมาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครือข่ายโทรคมนาคมทั่วโลก และช่วยรับประกันว่าผู้คนทั่วโลกสามารถเข้าถึงบริการสื่อสารได้ในราคาที่ย่อมเยา

เป็นหน่วยงานเฉพาะของสหประชาชาติที่ประสานงานเครือข่ายและบริการโทรคมนาคมทั่วโลก กำหนดความถี่วิทยุ การประสานงานดาวเทียม และแผนหมายเลข

องค์การการค้าโลก (WTO: World Trade Organization) สำหรับองค์การการค้าโลกเป็นองค์กรระหว่างประเทศที่กำหนดกฎเกณฑ์สำหรับการค้าโลก มีข้อตกลงที่ควบคุมการให้บริการโทรคมนาคม รวมถึงกฎสำหรับการรับรองการแข่งขันที่เป็นธรรม การไม่เลือกปฏิบัติและการเข้าถึงตลาด

กฎหมายการลงทุนระหว่างประเทศ (International investment law) สำหรับกฎหมายการลงทุนระหว่างประเทศควบคุมการลงทุนจากต่างประเทศในบริการด้านการสื่อสารและปกป้องสิทธิของนักลงทุนต่างชาติ โดยทั่วไปจะให้การรับประกันการปฏิบัติที่เป็นธรรมและเท่าเทียมกัน การป้องกันการเวนคืนโดยไม่มีค่าชดเชย และสิทธิในการส่งผลกำไรกลับประเทศ

กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ (International human rights law) สำหรับกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศบังคับใช้กับการให้บริการด้านการสื่อสาร และกำหนดให้ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการเหล่านี้ได้ โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ เพศ สัญชาติ หรือลักษณะอื่นๆ นอกจากนี้ยังรวมถึงธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารต้องเคารพสิทธิมนุษยชน เช่น เสรีภาพในการแสดงออกและความเป็นส่วนตัว

องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) สำหรับ WIPO เป็นหน่วยงานเฉพาะทางอีกแห่งของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทรัพย์สินทางปัญญา (IP) บริหารจัดการสนธิสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา รวมถึงลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า และสิทธิบัตร และให้บริการจดทะเบียนและคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

ความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity) สำหรับการพึ่งพาการสื่อสารดิจิทัลที่เพิ่มขึ้นยังทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยทางไซเบอร์ อนุสัญญาว่าด้วยอาชญากรรมทางไซเบอร์ของสภายุโรป กำหนดกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศต่างๆ เพื่อป้องกันและต่อสู้กับอาชญากรรมทางไซเบอร์ และธุรกิจต่างๆ จะต้องดำเนินการเพื่อปกป้องเครือข่ายและข้อมูลของตน

การปกป้องข้อมูล (Data protection) สำหรับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารยังต้องปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูล เช่น ระเบียบการคุ้มครองข้อมูลทั่วไปของสหภาพยุโรป (GDPR: General Data Protection Regulation) ซึ่งกำหนดกฎเกณฑ์สำหรับการรวบรวม การใช้และการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคล

โดยสรุปแล้ว กฎหมายระหว่างประเทศตระหนักถึงความสำคัญของบริการด้านการสื่อสาร และพยายามทำให้แน่ใจว่าบริการเหล่านี้พร้อมใช้งาน ราคาไม่แพง และทุกคนสามารถเข้าถึงได้ ในขณะเดียวกันก็ส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมและปกป้องสิทธิของนักลงทุนและผู้ใช้

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ที่ควรต้องรู้

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. พ.ศ. 2540 เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นโดยรัฐบาลของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2540 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและความรับผิดชอบในภาครัฐ โดยให้สิทธิประชาชนไทยในการเข้าถึงข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐจัดขึ้น โดยได้มีการบัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ กล่าวถึง “ข้อมูลข่าวสาร” ว่าเป็นสิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราว ข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใด ๆ ไม่ว่า การสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูป ของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผ่นผัง แผนที่ภาพถ่าย ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การ บันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรมหรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้น หรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้หนึ่งได้ เช่น ลายพิมพ์ นิ้วมือ แผ่นบันทึก ลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย โดยมีประเด็นสำคัญอื่นๆ ที่ควรรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มีดังนี้คือ สิทธิในการเข้าถึงข้อมูล คือ ภายใต้พระราชบัญญัตินี้ ประชาชนชาวไทยมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลที่จัดเก็บ โดยหน่วยงานของรัฐ โดยมีข้อยกเว้นบางประการ ข้อยกเว้น คือ พระราชบัญญัติระบุข้อมูลบางประเภทที่ได้รับการยกเว้นจากการเปิดเผย เช่น ข้อมูลที่อาจคุกคามความมั่นคงของชาติ เป็นอันตรายต่อเศรษฐกิจ หรือ รุกล้ำความเป็นส่วนตัวส่วนบุคคล โดยบุคคลต้องทำคำร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยระบุรายละเอียดของข้อมูลที่จำเป็นและวัตถุประสงค์ที่จะนำไปใช้ และหน่วยงานของรัฐต้องตอบกลับคำขอภายใน 15 วันนับจากวันที่ได้รับ หากหน่วยงานไม่สามารถให้ข้อมูลได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว จะต้องแจ้งให้ผู้ร้องขอทราบเหตุผลและระบุกรอบเวลาโดยประมาณว่าข้อมูลจะพร้อมใช้งานเมื่อใด หากคำขอ ข้อมูลถูกปฏิเสธ ผู้ร้องขอมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งจะตรวจสอบคำตัดสินและอาจสั่งให้หน่วยงานเปิดเผยข้อมูล

โดยสรุปประเด็นสำคัญรวมแล้ว พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. พ.ศ. 2540 เป็นกฎหมายสำคัญที่ส่งเสริมความโปร่งใสและความรับผิดชอบในภาครัฐ และให้สิทธิแก่ประชาชนชาวไทยในการเข้าถึงข้อมูลที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐ

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA :The Personal Data Protection Act) เป็นกฎหมายความเป็นส่วนตัวของข้อมูลในประเทศไทยที่ประกาศใช้เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2562 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อควบคุมการรวบรวม การใช้ การเปิดเผยและการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลโดยธุรกิจและองค์กรในประเทศไทย มีบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของ “บุคคลธรรมดา” ให้สิทธิในการแก้ไข, เข้าถึงหรือแจ้งลบข้อมูลที่ให้ไว้กับองค์กร เป็นต้น และกำหนดบทบาทหน้าที่และบทลงโทษหากองค์กรไม่ปฏิบัติตาม ประเด็นสำคัญที่ควรทราบเกี่ยวกับ PDPA คือ “กฎหมายไม่ได้มุ่งสร้างภาระในการเก็บและใช้ข้อมูล แต่ต้องการให้มีกระบวนการเก็บรวบรวมใช้และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม ปลอดภัย โดยคำนึงถึงสิทธิความเป็นส่วนตัวของบุคคลเพื่อให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด” (สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล 2565)

กฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติรับรองและยืนยันสิทธิความเป็นส่วนตัวของข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนเอาไว้ โดยคุ้มครองประชาชนในฐานะเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยเฉพาะเพียงแต่กรณีที่เกิดเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการกำหนดโทษกรณีต่าง ๆ ที่มีการเก็บรวบรวม ใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีฐานทางกฎหมายในการประมวลผล กล่าวคือ ต้องสามารถอ้างได้ว่ามีสิทธิบางประการตามที่กฎหมายกำหนดในการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ (ตามมาตรา 24 และมาตรา 26 แล้วแต่กรณี) การใช้ข้อมูลให้น้อยที่สุด สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายและเพียงพอที่จำเป็น อีกทั้งประการสำคัญคือ “ความโปร่งใส” ในการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องคำนึงถึง “ความเป็นธรรม” ต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

มีประเด็นพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล ภายใต้ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ได้กำหนดให้มีผู้เกี่ยวข้องของ 3 บทบาท (มาตรา ๖) ได้แก่

-เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject) คือ บุคคลธรรมดาผู้มีสิทธิตามกฎหมาย ซึ่งข้อมูลนั้นบ่งชี้ไปถึงบุคคลดังกล่าวไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

-ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller) คือ บุคคลหรือนิติบุคคล ซึ่งมีอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ บริษัท ห้างหุ้นส่วนทั้งเป็นนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคลหรือผู้ประกอบการฟรีแลนซ์ที่มีการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหรือพนักงาน ตัวอย่างเช่น ร้านกาแฟเป็นห้างหุ้นส่วน นิติบุคคลมีการเก็บรวบรวมข้อมูลลูกค้าเพื่อใช้ทำระบบสมาชิก หน้าที่ส่วนใหญ่ตามกฎหมายนี้กำหนด ให้เป็นหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

-ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Data Processor) คือ บุคคลหรือนิติบุคคล ซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามคำสั่งหรือในนามของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งไม่ใช่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ บริษัท ห้างหุ้นส่วนทั้งเป็นนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคล และผู้ประกอบการฟรีแลนซ์ที่รับจ้างหรือให้บริการแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ทำกิจกรรมที่มีการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคล ตัวอย่างเช่น ธุรกิจรานคาอาจจ้างบริษัทอื่นให้จัดการข้อมูลสั่งซื้อสินค้าหรือดูแลเฟซบุคเพจของราน ซึ่งต้องมีการเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า

ค่าถามคือ เมื่อ PDPA บังคับใช้แล้วแต่ไม่ได้ปฏิบัติตามจะมีบทลงโทษอะไรบ้าง คำตอบคือ
โทษทางแพ่ง กำหนดให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นจริงให้กับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับความเสียหายจากการละเมิด และอาจจะต้องจ่ายบวกเพิ่มอีกเป็นค่าค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษเพิ่มเติมสูงสุดได้อีก 2 เท่าของค่าเสียหายจริง **โทษทางอาญา** จะมีทั้งโทษจำคุกและโทษปรับ โดยมี โทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 1 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 1 ล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีหากผู้กระทำความผิด คือ บริษัท (นิติบุคคล) ก็อาจจะสงสัยว่าใครจะเป็นผู้ถูกจำคุก เพราะบริษัทติดคุกไม่ได้ ในส่วนตรงนี้ก็อาจจะตกมาที่ ผู้บริหาร, กรรมการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทนั้น ๆ ที่จะต้องได้รับการลงโทษจำคุกแทน
โทษทางปกครอง โทษปรับ มี ตั้งแต่ 1 ล้านบาทจนถึงสูงสุดไม่เกิน 5 ล้านบาท ซึ่งโทษปรับสูงสุด 5 ล้านบาท จะเป็นกรณีของการไม่ปฏิบัติตาม PDPA ในส่วนการใช้ข้อมูล หรือ เปิดเผยข้อมูล หรือส่งโอนข้อมูลไปยัง

ต่างประเทศของประเภทข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน(Sensitive Personal Data) ซึ่งโทษทางปกครองนี้จะแยกต่างหากกับการชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดจากโทษทางแพ่งและโทษทางอาญาด้วย

ในโลกยุคปัจจุบันนี้ มีประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการจะโพสต์ (post) หรือคอมเมนต์ (comment) อะไรในโลกโซเชียลมีเดีย ต้องระวังให้มาก ต้องรู้ว่ามึ่เรื่องอะไรบ้างที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไม่ควรทำ เพราะเรามีพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน รวมไปถึงระบบต่างๆ ที่ถูกควบคุมการกระทำระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็น พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ ที่ออกมาเพื่อป้องกันและควบคุมการกระทำผิดที่จะเกิดขึ้นได้จากการใช้คอมพิวเตอร์ หากผู้ใดกระทำความผิดจะต้องได้รับการลงโทษตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ ดังนั้นต้องระลึกไว้เสมอว่าข้อห้ามที่สำคัญสำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตซึ่ง “ไม่ควรทำ” มีอะไรบ้าง ดังนี้

๑. แฮคเฟสบุ๊ก (มาตรา ๕-๘)

การปล่อยไวรัส (Virus) หรือ มัลแวร์ (Malware-Malicious Software) เข้าคอมพิวเตอร์คนอื่นเพื่อขโมยข้อมูล โดยที่เจ้าของไม่อนุญาต (ละเมิด Privacy) มีโทษฐานผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ โดย

- เข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน ปรับไม่เกิน ๑ หมื่นบาท
- เข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ จำคุกไม่เกิน ๒ ปี ปรับไม่เกิน ๔ หมื่นบาท
- นำมาตรการป้องกันระบบไปเผยแพร่ จำคุกไม่เกิน ๑ ปี ปรับไม่เกิน ๒ หมื่นบาท
- ดักจับข้อมูลคอมพิวเตอร์ จำคุกไม่เกิน ๒ ปี ปรับไม่เกิน ๔ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. หยุด แก้ไข ตัดแปลงข้อมูล (มาตรา ๙-๑๐)

การเข้าไปขัดขวาง ทำร้ายระบบ รวมทั้งเข้าไปตัดแปลงหรือทำลายข้อมูล ทำให้ข้อมูลของฝ่ายตรงข้ามเสียหายผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ มีโทษจำคุก ๕ ปี ปรับไม่เกิน ๑ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓. ห้าม ผ่ากร้านตาม Facebook และ IG เด็ดขาด (มาตรา ๑๑)

สำหรับพ่อค้าแม่ขายบนโลกออนไลน์เน้นย้ำเรื่อง การส่งอีเมลขายของโดยที่ลูกค้าไม่ยินยอมที่จะรับนั้นถือเป็นการสแปมหรือแม้แต่การผ่ากร้านตาม Facebook และ IG ก็ตามมีโทษตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์โดยปรับไม่เกิน ๑ แสนบาท จำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔. แอบเข้าระบบของหน่วยงานภาครัฐ (มาตรา ๑๒)

การเข้าถึงระบบหรือข้อมูลด้านความมั่นคงรวมถึงการโพสต์เนื้อหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงต่อประเทศบนโลกออนไลน์ที่เข้าข่ายข้อมูลเท็จที่ทำให้ประชาชนเกิดอาการตื่นตระหนก มีโทษแบ่งตาม พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ เป็นกรณีดังนี้

- กรณีไม่เกิดความเสียหาย จำคุก ๑-๗ ปี และปรับ ๒ หมื่น - ๑.๔ แสนบาท
- กรณีเกิดความเสียหาย จำคุก ๑-๑๐ ปี และปรับ ๒ - ๒ แสนบาท
- กรณีเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย จำคุก ๕ - ๒๐ ปี และปรับ ๑ แสน - ๔ แสนบาท

๕. โปสต์ข่าวปลอมก่อให้เกิดความเสียหาย (มาตรา ๑๔)

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ เริ่มจากการโพสต์ ข่าวดราม่า ชุกรักลูกโซ่ ที่ต้องการจะหลอกเอาเงินจากลูกค้า โปสต์เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยรวมทั้งการก่อการร้าย โปสต์ข้อมูลลามก โดยถ้าเกิดว่าส่งผลถึงประชาชนจะต้องจำคุกไม่เกิน ๕ ปี ปรับไม่เกิน ๑ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนถ้าส่งผลต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง จำคุกไม่เกิน ๓ ปี ปรับไม่เกิน ๖ แสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

๖. คอมเมนต์ในข่าวปลอม (มาตรา ๑๕)

การเข้าไปคอมเมนต์แสดงความคิดเห็นในโพสต์ที่มีเนื้อหาผิดกฎหมาย พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ๒๕๖๐ บัญญัติไว้ว่า ถ้าไม่ยอมลบจะได้รับโทษเดียวกันกับมาตรา ๑๔ เหมือนกันกับผู้โพสต์ แต่ถ้าหากว่าลบออกไปแล้ว ถือว่าพ้นผิด หมายเหตุ ผู้ให้บริการจะต้องเก็บรักษาข้อมูลการใช้งานไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน หรือในกรณีที่ศาลสั่งจะต้องเก็บข้อมูลไม่เกิน ๒ ปี

๗. ตัดต่อรูปภาพ (มาตรา ๑๖)

การตัดต่อ ดัดแปลงภาพที่ทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียงและเกิดความเสียหาย รวมทั้งโพสต์ภาพผู้เสียชีวิตที่ทำให้พ่อ – แม่ คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียง ดูหมิ่นเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย จะต้องจำคุกไม่เกิน ๓ ปี และปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท

๘. ต้องเก็บข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ (มาตรา ๑๗)

การแชร์ข่าวปลอม โพสต์เรื่องหมิ่นประมาท แล้วเจ้าหน้าที่รัฐเคาะเอาหลักฐานที่ไหนมาจับเรา มาตรา ๑๗ นี้เองที่ระบุว่าหากเราเป็นองค์กรหรือหน่วยงานที่ออกอินเทอร์เน็ต เราจำเป็นต้องติดตั้งระบบเก็บข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ ลองสำรวจดูว่าบริษัทเราได้ติดตั้งระบบจัดเก็บหรือยัง หากยังไม่จัดเก็บจะส่งผลให้ผู้บริหารและคณะกรรมการบริษัทต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒

จากแนวคิดพื้นฐานในชีวิตประจำวัน บุคคลย่อมมีการบริโภคสินค้าหรือบริการเป็นปกติ ซึ่งอาจจะเจอสินค้าและบริการที่ดีมีคุณภาพบ้าง ด้อยคุณภาพบ้าง ไม่ตรงตามที่โฆษณาหรือมีการปิดบังข้อมูลหรือมีการทำสัญญาสำเร็จรูปเอาเปรียบผู้บริโภคบ้าง ดังนั้นรัฐจึงต้องมีกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภค ในการประกาศใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ด้วยเหตุผลดังนี้

(1) ผู้ประกอบธุรกิจการค้าและผู้ประกอบธุรกิจโฆษณาได้นำวิชาการในทางการตลาดและทางการโฆษณามาใช้ในการส่งเสริมการขายสินค้าและบริการ ซึ่งการกระทำดังกล่าวทำให้ผู้บริโภค ตกอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบ เพราะผู้บริโภคไม่อยู่ในฐานะที่ทราบภาวะตลาดและความจริงที่เกี่ยวกับคุณภาพและราคาของสินค้าและบริการต่างๆ ได้อย่างถูกต้องทันทั่วทั้งที่

(2) การที่ผู้บริโภคแต่ละรายจะไปฟ้องร้อง ดำเนินคดีกับผู้ประกอบธุรกิจการค้าหรือผู้ประกอบธุรกิจโฆษณาเมื่อมีการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค ย่อมจะเสียเวลาและค่าใช้จ่ายเป็นการไม่คุ้มค่าและผู้บริโภคจำนวนมากไม่อยู่ในฐานะที่จะสละเวลาและเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีได้

(3) ในบางกรณีก็ไม่อาจจะยับยั้งการกระทำที่จะเกิดความเสียหายแก่ผู้บริโภคได้ทันทั่วทั้งที่

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 4 ได้กำหนดสิทธิผู้บริโภคไว้ 5 ประการ ได้แก่

1. สิทธิที่จะได้รับข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้อง และเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าและบริการ
2. สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ
3. สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ
4. สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญาโดยไม่ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบธุรกิจ
5. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย ได้แก่ สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครอง และชดเชย

ค่าเสียหายเมื่อมีการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคตาม ข้อ 1- 4

ภาพที่ 1 แสดงข้อมูลสิทธิผู้บริโภคที่ควรรู้

ที่มา: <https://www.moj.go.th/view/56245>

ข้อมูลจาก: พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 4

โดยมีหลักสำคัญ 4 ประการ จากสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย ดังนี้

1. การคุ้มครองผู้บริโภคด้านโฆษณา กำกับดูแลข้อความที่จะใช้ในการโฆษณา กล่าวคือ ห้ามมิให้มีการใช้ข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมส่วนรวม (มาตรา 22) และจะต้องไม่ใช้วิธีการที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกายหรือจิตใจ หรืออันอาจก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้บริโภค (มาตรา 23)

2. การคุ้มครองผู้บริโภคด้านฉลาก กำหนดให้สินค้าที่ผลิตเพื่อขายโดยโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและสินค้าที่ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก (มาตรา 30) โดยฉลากของสินค้าที่ควบคุมฉลาก จะต้องมิใช่ข้อความที่ตรงต่อความจริงและไม่มี ข้อความที่อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าและต้องระบุข้อความตามที่กฎหมายกำหนด อาทิ ชื่อหรือเครื่องหมายการค้าของผู้ผลิตหรือของผู้นำเข้าเพื่อขาย แล้วแต่กรณี เป็นต้น

3. การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญา กฎหมายกำหนดข้อความในสัญญาหรือแบบหลักฐานการรับเงินเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค โดยต้องใช้ข้อสัญญา/ข้อความที่จำเป็น ซึ่งหากมิได้ใช้ข้อสัญญา/ข้อความเช่นนั้น จะทำให้ผู้บริโภคเสียเปรียบผู้ประกอบการเกินสมควร และห้ามใช้ข้อสัญญา/ข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค ทั้งนี้หากผู้ประกอบการไม่จัดให้มีข้อความตามที่กฎหมายกำหนดหรือจัดให้มีข้อความที่ต้องห้าม

ตามกฎหมาย การกำหนดในลักษณะเช่นนั้น ถือว่าไม่มีผลบังคับใช้ด้วยกฎหมายบัญญัติให้ถือข้อความเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น (มาตรา 35 ตี มาตรา 35 จัตวา และมาตรา 35 ฉ) กรณีที่ผู้ประกอบการผู้ใดสงสัยว่าการโฆษณา ฉลากหรือสัญญาของตนจะเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายนี้หรือไม่ ก็อาจขอให้คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องนั้นก่อนใช้ประกอบการธุรกิจได้ อันถือเป็นมาตรการกำกับในภายหลัง (post censor) กล่าวคือ ยังมีได้มีการนำออกโฆษณา (มาตรา 29 มาตรา 34 และ มาตรา 35 นว)

4. การคุ้มครองผู้บริโภคโดยประการอื่น ได้แก่ การคุ้มครองกรณีสินค้าหรือบริการอันตราย โดยคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจในการกำกับดูแล ซึ่งมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบการดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้าหรือบริการหรือสั่งห้ามขายสินค้าหรือบริการเป็นการชั่วคราวหรือถาวร สั่งให้ทำลายหรือเปลี่ยนแปลงสินค้า เป็นต้น (มาตรา 36 และ 38)

วิธีการดำเนินการเมื่อพบว่าผู้ประกอบการฝ่าฝืนกฎหมาย

1. **กรณีฝ่าฝืนด้านโฆษณา** จะมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 49)

2. **กรณีฝ่าฝืนด้านฉลาก** หากผู้ประกอบการไม่ใช้ฉลากตามที่กฎหมายกำหนด คณะกรรมการฯ มีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบการเลิกใช้ฉลากดังกล่าวหรือดำเนินการแก้ไขฉลากนั้นให้ถูกต้อง (มาตรา 33) ซึ่งจะมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าเป็นการกระทำของผู้ผลิตเพื่อขายหรือผู้สั่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย จะมีโทษสูงขึ้น กล่าวคือ จำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 52)

3. **กรณีฝ่าฝืนไม่ส่งมอบสัญญาหรือหลักฐานการรับเงินให้กับผู้บริโภค** จะมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่หากส่งมอบหลักฐานการรับเงินด้วยการลงจำนวนเงินที่มากกว่าที่ผู้บริโภคต้องชำระและได้รับเงินจำนวนนั้นไปจากผู้บริโภคแล้ว จะมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 57)

กฎหมายคุ้มครองธุรกิจการตลาดแบบเครือข่าย หรือ Multilevel marketing (MLM)

การตลาดแบบเครือข่าย หรือ จะเรียกว่า “การตลาดหลายระดับ” ก็ได้ เป็นรูปแบบธุรกิจที่บริษัทรับสมัครบุคคลเพื่อขายสินค้าหรือบริการโดยตรงแก่ผู้บริโภค ในขณะที่เดียวกันก็กระตุ้นให้พวกเขารับสมัครผู้อื่นเพื่อเข้าร่วมทีมขายของตน บริษัท MLM มักจะมีชุดกฎหมายคุ้มครองและกฎระเบียบที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ แต่สิ่งสำคัญคือต้องทราบว่ากฎหมายและระเบียบข้อบังคับเฉพาะอาจแตกต่างกันไปตามเขตอำนาจศาล ดังนี้

1. พระราชบัญญัติการขายตรงและตลาดแบบตรง คือ พระราชบัญญัติการขายตรงและตลาดแบบตรงเป็นกฎหมายหลักที่ควบคุมกิจกรรม MLM ในประเทศไทย มีจุดมุ่งหมายเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคโดยกำหนดแนวปฏิบัติสำหรับธุรกิจขายตรงรวมถึงธุรกิจเครือข่าย พระราชบัญญัติกำหนดให้บริษัทขายตรงต้องจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและปฏิบัติตามกฎระเบียบเฉพาะ โดยพระราชบัญญัติการขายตรงและตลาดแบบตรง: พระราชบัญญัติการขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. 2541 เป็นกฎหมายหลักที่ควบคุมกิจกรรมเครือข่ายขายตรงในประเทศไทย ควบคุมการขายตรงและกิจกรรมทางการตลาด รวมถึงโครงการ MLM

2. กฎหมายโครงการระบบแผนปิรามิด คือ บริษัท MLM ต้องปฏิบัติตามกฎหมายต่อต้านโครงการระบบแผนปิรามิดที่ห้ามโครงการสร้างรายได้หลักผ่านการสรรหามากกว่าการขายผลิตภัณฑ์หรือบริการ ธุรกิจขายตรงต้องแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างค่าตอบแทนนั้นขึ้นอยู่กับการขายผลิตภัณฑ์หรือบริการเป็นหลัก ไม่ใช่การสรรหาบุคลากรเพียงอย่างเดียว กฎหมายมุ่งเน้นเพื่อให้แน่ใจว่าโครงสร้างค่าตอบแทน MLM นั้นขึ้นอยู่กับการขายสินค้าเป็นหลัก

3. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค คือ บริษัท MLM อยู่ภายใต้กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันการโฆษณาที่เป็นเท็จหรือทำให้เข้าใจผิด การหลอกลวง และการดำเนินธุรกิจที่ไม่เป็นธรรม พวกเขาต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ แผนการจ่ายผลตอบแทน และรายได้ที่เป็นไปได้แก่ผู้เข้าร่วมที่คาดหวัง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคของไทยห้ามการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม การกล่าวอ้างและกลวิธีหลอกลวงใดๆ ที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค

4. ข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูล คือ บริษัท MLM มักจะต้องให้ข้อมูลโดยละเอียดแก่ผู้เข้าร่วมที่มีศักยภาพ รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับประวัติของบริษัท สถานะทางการเงิน แผนการจ่ายผลตอบแทน ข้อมูลผลิตภัณฑ์ และค่าใช้จ่ายหรือค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้อง สิ่งนี้ช่วยให้บุคคลตัดสินใจอย่างรอบรู้ก่อนเข้าร่วม MLM โดยบริษัทที่ดำเนินธุรกิจรูปแบบ MLM ต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องและครอบคลุมเกี่ยวกับธุรกิจ ผลิตภัณฑ์หรือบริการ แผนการจ่ายผลตอบแทน วิธีการขาย และความเสี่ยงใดๆ ที่เกี่ยวข้อง พวกเขาต้องเปิดเผยข้อมูลนี้ให้กับผู้เข้าร่วมที่คาดหวังก่อนที่จะเข้าร่วมเครือข่าย และรายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องแก่ผู้รับสมัครหรือลูกค้าที่มีศักยภาพ รวมทั้งจัดให้มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษรและเปิดเผยเป็นภาษาไทย ซึ่งการปฏิบัติเช่นนี้เป็นไปตามแนวทางของ Federal Trade Commission (FTC) ในสหรัฐอเมริกาที่มีคณะกรรมการการค้า Federal Trade

Commission ให้แนวทางและข้อบังคับสำหรับบริษัท MLM ไว้เป็นหลักเกณฑ์ของ FTC รวมถึงข้อกำหนดสำหรับการโฆษณาที่เป็นความจริงและไม่หลอกลวง ข้อห้ามในการอ้างรายได้ที่เป็นเท็จ และความจำเป็นในการเปิดเผยที่ชัดเจนและชัดเจนเกี่ยวกับโอกาสทางธุรกิจ

5. ข้อตกลงตามสัญญา คือ โดยทั่วไปแล้วผู้เข้าร่วม MLM จะทำข้อตกลงตามสัญญากับบริษัท MLM โดยระบุสิทธิและความรับผิดชอบของพวกเขา ข้อตกลงเหล่านี้อาจครอบคลุมประเด็นต่างๆ เช่น การชดเชย การยุติ ข้อกำหนดในการซื้อผลิตภัณฑ์ และกลไกการระงับข้อพิพาท

6. ข้อกำหนดในการจดทะเบียน คือ บริษัท MLM ที่ดำเนินธุรกิจในประเทศไทยจะต้องจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (ธพ.) ภายใต้กระทรวงพาณิชย์ พวกเขาจำเป็นต้องให้ข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบธุรกิจ แผนการจ่ายผลตอบแทน ผลิตภัณฑ์หรือบริการ และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

7. ข้อจำกัดของแผนการจ่ายผลตอบแทน คือ กฎหมายห้ามไม่ให้มีโครงสร้างแผนการจ่ายผลตอบแทนบางอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับแผนพีระมิด บริษัท MLM ต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าแผนการจ่ายผลตอบแทนนั้นขึ้นอยู่กับยอดขายผลิตภัณฑ์หรือบริการจริง มากกว่าการหาสมาชิกใหม่เป็นหลัก กฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการฉ้อฉลและหลอกลวง

8. ระยะเวลาผ่อนผัน คือ พระราชบัญญัติการขายตรงและตลาดแบบตรงให้ผู้บริโภคมีระยะเวลาผ่อนผัน ซึ่งในระหว่างนั้นพวกเขาสามารถยกเลิกการเข้าร่วมในโครงการ MLM และรับเงินคืนเต็มจำนวน ระยะเวลาการระบายความร้อนโดยทั่วไปคือเจ็ดวัน

9. การปฏิบัติต้องห้าม คือ กฎหมายห้ามการปฏิบัติบางอย่างใน MLM รวมถึงการเป็นตัวแทนที่เป็นเท็จหรือทำให้เข้าใจผิด ให้ข้อมูลที่เป็นเท็จเกี่ยวกับศักยภาพในการสร้างรายได้ และมีส่วนร่วมในแนวทางปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมหรือหลอกลวง

10. บทลงโทษ คือ การละเมิดระเบียบ MLM ในประเทศไทยอาจส่งผลให้ได้รับโทษ รวมทั้งปรับและจำคุก ขึ้นอยู่กับความรุนแรงของความผิด

11. ระยะเวลาผ่อนผัน คือ พระราชบัญญัติการขายตรงและตลาดแบบตรงในประเทศไทย กำหนดให้มีระยะเวลาผ่อนผัน โดยทั่วไปเป็นเวลา 7 วัน ซึ่งผู้เข้าร่วมรายใหม่สามารถยกเลิกการเข้าร่วมเครือข่าย MLM และรับเงินคืนหากเปลี่ยนใจ

สำหรับประเทศไทย ธุรกิจ MLM และกิจกรรมการตลาดแบบเครือข่ายอยู่ภายใต้กฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ที่ใกล้เคียงสอดคล้องกันกับประเทศอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อปกป้องผู้บริโภคและรับประกันการดำเนินธุรกิจที่เป็นธรรม สิ่งสำคัญ คือ ต้องศึกษากฎหมายและระเบียบข้อบังคับเฉพาะในประเทศหรือภูมิภาคของแต่ละบุคคล เพื่อทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงการคุ้มครองทางกฎหมายและข้อกำหนดสำหรับการตลาดแบบเครือข่าย MLM

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการสื่อสารในยุคดิจิทัล สำหรับประเทศไทย มีดังนี้

ประเทศไทยมีกฎหมายหลักที่ใช้ควบคุมอุตสาหกรรมการสื่อสารคือพระราชบัญญัติว่าด้วยองค์กรกำหนดความถี่วิทยุและกำกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้คณะกรรมการกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เป็นหน่วยงานกำกับดูแลที่มีหน้าที่กำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรคมนาคมของประเทศ ประเด็นสำคัญที่ควบคุมโดยพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่

1) การออกใบอนุญาต บริษัทที่ต้องการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรคมนาคมต้องได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. ร่างกฎหมายระบุใบอนุญาตประเภทต่างๆ ขึ้นอยู่กับบริการเฉพาะ เช่น การแพร่ภาพภาคพื้นดิน การแพร่ภาพผ่านดาวเทียม เคเบิลทีวี การให้บริการอินเทอร์เน็ต และอื่นๆ

2) คลื่นความถี่วิทยุ กสทช. บริหารจัดการจัดสรรและกำหนดคลื่นความถี่เพื่อใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้มีการใช้คลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3) กฎระเบียบด้านเนื้อหา คือ พระราชบัญญัตินี้ยังให้แนวทางและข้อจำกัดเกี่ยวกับเนื้อหาของบริการออกอากาศ รวมถึงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณา ความเหมาะสม และความมั่นคงของประเทศ

4) การคุ้มครองผู้บริโภค โดยกฎหมายดังกล่าวประกอบด้วยบทบัญญัติเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของผู้บริโภค การรับประกันการแข่งขันที่เป็นธรรม คุณภาพของบริการ และการจัดการข้อร้องเรียนของผู้บริโภค

5) การแข่งขันและการป้องกันการผูกขาด โดย กสทช. มีหน้าที่ส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมและป้องกันการต่อต้านการแข่งขันในอุตสาหกรรมสื่อสาร

ทั้งนี้พระราชบัญญัติคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) คือ กสทช. เป็นหน่วยงานกำกับดูแลอิสระที่มีหน้าที่กำกับดูแลและกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงในประเทศไทย พ.ร.บ. กสทช. ระบุอำนาจหน้าที่และอำนาจหน้าที่ของ กสทช.

ส่วนพระราชบัญญัติการแพร่ภาพกระจายเสียง คือ กฎหมายนี้บังคับใช้กับบริการกระจายเสียง รวมถึงวิทยุและโทรทัศน์ กำหนดข้อกำหนดสำหรับการออกใบอนุญาต ข้อบังคับด้านเนื้อหา และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำหรับพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม คือ กฎหมายฉบับนี้ควบคุมการให้บริการโทรคมนาคมในประเทศไทย โดยครอบคลุมข้อกำหนดด้านใบอนุญาต การจัดการการเชื่อมต่อโครงข่าย การคุ้มครองผู้บริโภค และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ด้านพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล คือ พระราชบัญญัตินี้กำหนดบทบัญญัติสำหรับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศไทย ควบคุมการรวบรวม ใช้ เผย และถ่ายโอนข้อมูลส่วนบุคคลโดยองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน

ด้านพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ คือ กฎหมายฉบับนี้กำหนดกรอบทางกฎหมายสำหรับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ ครอบคลุมถึงความถูกต้องตามกฎหมายของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์และลายเซ็นในการทำธุรกรรมทางธุรกิจต่างๆ

เมื่อพิจารณากฎหมายต่างๆ กับการประกอบกิจการสื่อสารในยุคดิจิทัลโดยภาพรวม จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายอย่างแข็งขันเพื่อปรับให้เข้ากับยุคดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงไป

กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับบริการ Over-The-Top (OTT) ในประเทศไทย

กฎระเบียบ OTT ในประเทศไทย อยู่ภายใต้การควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เป็นหลัก อย่างไรก็ตาม โปรดทราบว่ากฎระเบียบและนโยบายสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และสิ่งสำคัญคือต้องศึกษาแหล่งข้อมูลล่าสุดต่อไปนี้เป็นประเด็นสำคัญบางประการเกี่ยวกับกฎระเบียบ OTT ในประเทศไทย ดังนี้

1. การออกใบอนุญาตและการลงทะเบียน คือ ผู้ให้บริการ OTT โดยเฉพาะผู้ให้บริการเนื้อหาวิดีโอจะต้องได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. ข้อกำหนดและขั้นตอนการออกใบอนุญาตจะแตกต่างกันไปตามประเภทและขนาดของบริการที่มีให้ โดยทั่วไปใบอนุญาตเหล่านี้มุ่งเป้าไปที่ผู้ประกอบการรายใหญ่มากกว่าผู้ประกอบการรายย่อย

2. กฎระเบียบด้านเนื้อหา คือ บริการ OTT ในประเทศไทยอยู่ภายใต้กฎระเบียบด้านเนื้อหาที่บังคับใช้โดย กสทช. และมีอำนาจในการตรวจสอบและควบคุมเนื้อหาที่ให้บริการโดยแพลตฟอร์ม OTT เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายไทย รวมถึงจำกัดเนื้อหาที่ลามกอนาจาร รุนแรง ก้าวร้าว ผิดกฎหมาย หรือไม่เหมาะสมข้อบังคับ โดยผู้ให้บริการ OTT ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาระมัดระวังที่สุด กสทช. อาจมีแนวปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่าเป็นไปตามกฎระเบียบเหล่านี้ และคาดว่าแพลตฟอร์ม OTT จะใช้การควบคุมตนเองเพื่อป้องกันการเผยแพร่เนื้อหาที่ไม่เหมาะสมอย่างใส่ใจ

3. การแปลข้อมูล คือ กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หรือ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (Personal Data Protection Act: PDPA) คือ กฎหมายใหม่ที่ออกมาเพื่อแก้ไขปัญหาการถูกล่วงละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบัน เช่น การซื้อขายข้อมูลเบอร์โทรศัพท์และข้อมูลส่วนตัวอื่น ๆ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ยินยอม ที่มักพบได้มากในรูปแบบการโทรมาโฆษณาหรือล่อลวง (PDPA) โดยกฎหมายนี้ได้เริ่มบังคับใช้อย่างเต็มรูปแบบเมื่อวันที่ 1 มิ.ย. 2565 กฎหมาย PDPA นั้นเป็นการถอดแบบมาจากกฎหมายต้นแบบอย่างกฎหมาย GDPR (General Data Protection Regulation) ซึ่งเป็นกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรป วัตถุประสงค์ของการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลของกฎหมายทั้ง 2 ฉบับ ก็เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ไม่ประสงค์ดี ทำการแฮ็กข้อมูลหรือละเมิดความเป็นส่วนตัว เพื่อข่มขู่หวังผลประโยชน์จากทั้งจากตัวเจ้าของข้อมูลเองหรือจากบุคคลที่ดูแลข้อมูล บุคคลที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย PDPA ประกอบด้วย เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject) และผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller) โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

บุคคลนั้นเปรียบเสมือนผู้ดูแลระบบ เป็นฝ่ายปฏิบัติงาน มีหน้าที่เก็บรวบรวม และนำข้อมูลส่วนบุคคลที่ขอความยินยอม (Consent) จากเจ้าของข้อมูลไปใช้ ตัวอย่างเช่น เว็บไซต์ขายของออนไลน์ ตัวผู้จัดทำเว็บไซต์ก็จะต้องขอข้อมูลทั้งชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ข้อมูลการจ่ายเงิน เพื่อนำไปดำเนินการสั่งซื้อและจัดส่งสินค้าไปยังที่อยู่ของเจ้าของข้อมูล ซึ่ง PDPA เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว ก็ต้องจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยข้อมูลด้วย เช่นเดียวกันกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ผู้ให้บริการ OTT ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับด้านการคุ้มครองข้อมูลและความเป็นส่วนตัว PDPA กำหนดให้ข้อมูลส่วนบุคคลของพลเมืองไทยต้องจัดเก็บไว้ในประเทศไทย ภายใต้ข้อยกเว้นและเงื่อนไขบางประการ ตอนนี้จึงนับว่าถึงเวลาแล้วที่องค์กรต่างๆ จะต้องปฏิบัติตาม PDPA อย่างเคร่งครัด

4. การจัดเก็บภาษี คือ รัฐบาลไทยได้สำรวจความเป็นไปได้ในการเรียกเก็บภาษีจากบริการ OTT โดยกำลังดำเนินการเพื่อกำหนดภาระภาษีของผู้ประกอบการ OTT ในประเทศไทย

5. การลงทะเบียน คือ ผู้ให้บริการ OTT อาจต้องลงทะเบียนกับ กสทช. ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะและขอบเขตของบริการ ขั้นตอนการลงทะเบียนมักจะเกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับบริการและตัวดำเนินการ

6. การอนุญาต คือ ต้องขึ้นอยู่กับประเภทของเนื้อหาและบริการที่นำเสนอ ผู้ให้บริการ OTT บางรายอาจต้องการใบอนุญาตเฉพาะ ตัวอย่างเช่น หากบริการ OTT ให้บริการเนื้อหาวิดีโอออนไลน์หรือดำเนินการเป็นแพลตฟอร์มแบบบอกรับสมาชิก พวกเขาอาจต้องได้รับใบอนุญาตจาก กสทช.

7. การคุ้มครองผู้บริโภค คือ ผู้ให้บริการ OTT อาจต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น การกำหนดราคาที่โปร่งใส การให้ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ชัดเจน และการจัดการกับข้อร้องเรียนและข้อข้องใจของผู้ใช้

กิจกรรม 12.1.2

-กฎหมายที่ควบคุมการประกอบธุรกิจสื่อสาร ได้แก่อะไรบ้าง

-พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 4 ได้กำหนดสิทธิผู้บริโภคไว้ 5 ประการ ได้แก่อะไรบ้าง

-พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560 กำหนดไว้เกี่ยวกับ “หยุด แก้ไข ดัดแปลงข้อมูล (มาตรา 9-10)”

คือ การเข้าไปขัดขวาง ทำร้ายระบบ รวมทั้งเข้าไปดัดแปลงหรือทำลายข้อมูล ทำให้ข้อมูลของฝ่ายตรงข้ามเสียหายผิด มีโทษจำคุกก็ปี ปรับไม่เกินจำนวนเงินเท่าไร และการห้าม ฝากร้านตาม Facebook และ IG เด็ดขาด (มาตรา 11) คือ สำหรับพ่อค้าแม่ขายบนโลกออนไลน์ เรื่องการส่งอีเมลขายของโดยที่ลูกค้าไม่ยินดียี่ที่จะรับนั้นถือเป็นการสแปมหรือแม้แต่การฝากร้านตาม Facebook และ IG ก็ตาม มีโทษโดยปรับไม่เกินจำนวนเงินเท่าไร จำคุกไม่เกินก็ปี

แนวตอบกิจกรรม 12.1.2

-กฎหมายที่ควบคุมการประกอบธุรกิจสื่อสาร มีโดยสังเขป ดังนี้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (พ.ศ. 2550) เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางไซเบอร์ เช่น การแฮ็ก การฉ้อโกงทางออนไลน์และความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ยังควบคุมการใช้การสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์และอินเทอร์เน็ต พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (พ.ศ. 2562) ควบคุมการรวบรวม การใช้ การเปิดเผย และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศไทย บังคับใช้กับทุกองค์กรที่รวบรวมและประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงธุรกิจโทรคมนาคม พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (พ.ศ. 2522) คุ้มครองผู้บริโภคจากการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมและการโฆษณาที่ผิดพลาดโดยธุรกิจ รวมถึงบริษัทโทรคมนาคม พระราชบัญญัติคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (พ.ศ. 2553) มีหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลอุตสาหกรรมโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงในประเทศไทย

-พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 4 ได้กำหนดสิทธิผู้บริโภคไว้ 5 ประการ ได้แก่

1. สิทธิที่จะได้รับข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้อง และเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าและบริการ
2. สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ
3. สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ
4. สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญาโดยไม่ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบธุรกิจ
5. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย ได้แก่ สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครอง และ

ชดใช้ค่าเสียหายเมื่อมีการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคตาม ข้อ 1- 4 คือ พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560 กำหนดไว้เกี่ยวกับ การหยุด แก้ไข ดัดแปลงข้อมูล (มาตรา 9-10) มีโทษจำคุก 5 ปี ปรับไม่เกิน 1 แสนบาท / การห้าม ฝากร้านตาม Facebook และ IG เด็ดขาด (มาตรา 11) มีโทษตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์โดยปรับไม่เกิน 1 แสนบาท จำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

ตอนที่ 12.2

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิดและวัตถุประสงค์ของตอนที่ 12.2 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

หัวเรื่อง

- 12.2.1 พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๔
- 12.2.2 พระราชบัญญัติการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑

แนวคิด

1. การศึกษาความมุ่งเน้นของพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๔ เรื่องการจัดสรรคลื่นความถี่และหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการวิทยุกระจายเสียงรวมถึงโทรทัศน์และโทรคมนาคมเป็นหลัก รวมถึงการเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายด้านการใช้คลื่นความถี่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มุ่งส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมและป้องกันการผูกขาดในอุตสาหกรรมการสื่อสารต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคในที่สุด
2. การศึกษาถึงเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑ ด้านการใช้คลื่นความถี่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มุ่งส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมและป้องกันการผูกขาดในอุตสาหกรรมการสื่อสารต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคในที่สุด

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 12.2 จบแล้ว นักศึกษาสามารถ

1. มีความเข้าใจและอธิบายได้ถึงสาระสำคัญของพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยเฉพาะการมุ่งเน้นเรื่องการจัดสรรคลื่นความถี่และหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการวิทยุกระจายเสียงรวมถึงโทรทัศน์และโทรคมนาคมเป็นหลัก
2. มีความเข้าใจและอธิบายได้ถึงสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑ โดยเฉพาะจุดมุ่งหมายด้านการใช้คลื่นความถี่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มุ่งส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมและป้องกันการผูกขาดในอุตสาหกรรมการสื่อสารต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคในที่สุด

เรื่องที่ 12.2.1

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบ กิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๔

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. พ.ศ. 2564 เป็นพระราชบัญญัติสำคัญในการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงในประเทศไทย พ.ร.บ.ดังกล่าวเน้นเรื่องการจัดสรรคลื่นความถี่และหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการวิทยุกระจายเสียงรวมถึงโทรทัศน์และโทรคมนาคมเป็นหลัก

กฎหมายยังได้กำหนดกรอบการกำกับดูแลสำหรับกิจการวิทยุกระจายเสียง ซึ่งรวมถึงบทบัญญัติสำหรับการออกใบอนุญาต มาตรฐานการจัดรายการ การโฆษณา และบทลงโทษสำหรับการไม่ปฏิบัติตาม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมในอุตสาหกรรมการแพร่ภาพกระจายเสียง และรับประกันว่าสาธารณชนจะได้รับรายการคุณภาพสูง นอกจากนี้ กฎหมายยังแนะนำบทบัญญัติเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการออกอากาศแบบดิจิทัล ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนจากการออกอากาศแบบ “แอนะล็อก” เป็น “ดิจิทัล” การจัดสรรความถี่ดิจิทัลและการออกใบอนุญาตผู้แพร่ภาพกระจายเสียงดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับกระแสโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นดิจิทัล และเปิดโอกาสสำหรับบริการแพร่ภาพกระจายเสียงที่มีความหลากหลายและเป็นนวัตกรรมมากขึ้น

พระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ มีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมโทรคมนาคมของประเทศไทย เนื่องจากได้กำหนดกรอบการกำกับดูแลที่ทันสมัยและครอบคลุมสำหรับการจัดสรรคลื่นความถี่และหลักเกณฑ์การประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง ส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม รับรองการใช้คลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพและสนับสนุนการพัฒนาการออกอากาศแบบดิจิทัล รวมทั้งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้แน่ใจว่าการใช้คลื่นความถี่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการกำหนดความถี่เฉพาะให้กับบริการและ “แอปพลิเคชัน” (Application) ประเภทต่างๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันสัญญาณรบกวนและทำให้การทำงานของบริการวิทยุ โทรทัศน์และโทรคมนาคมเป็นไปอย่างราบรื่น กฎหมายดังกล่าวยังกำหนดกรอบการกำกับดูแลสำหรับการประกอบกิจการการสื่อสารด้วยการออกอากาศ ซึ่งรวมถึงการออกใบอนุญาต การควบคุมเนื้อหา และการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค มุ่งส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมและป้องกันการผูกขาดในอุตสาหกรรม การสื่อสารต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคในที่สุด

จากข้อมูลที่ได้ทราบแล้วว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายสำคัญของประเทศไทยที่ควบคุมการจัดสรรคลื่นความถี่และการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม จึงมี

ข้อกำหนดต่างๆ ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการใช้คลื่นความถี่อย่างเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพและปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ ดังนี้คือ

“มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กสทช.” จำนวนเจ็ดคน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๗ และมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ด้านกิจการกระจายเสียง ด้านกิจการโทรทัศน์และด้านกิจการโทรคมนาคม ด้านละหนึ่งคน
- (๒) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคและด้านการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน ด้านละหนึ่งคน
- (๓) ด้านอื่นๆ ที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช. จำนวนสองคน

ให้เลขาธิการ กสทช. เป็นเลขานุการ กสทช.”

มาตรา ๑๔/๒ ผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับการสรรหาเพื่อเป็นกรรมการต้องมีลักษณะเฉพาะ ตามมาตรา ๑๔/๑ และลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอธิบดีผู้พิพากษา รองอธิบดี ศาลปกครอง ชั้นต้นหรือรองอธิบดีอัยการ

(๒) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการพลเรือน พนักงานในหน่วยงานอื่นของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองหัวหน้าส่วนราชการตั้งแต่ระดับกรมขึ้นไปหรือเป็นหรือเคยเป็น ผู้ที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองหัวหน้าของหน่วยงานอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคลหรือรัฐวิสาหกิจหรือเทียบเท่า

(๓) เป็นหรือเคยเป็นนายทหารหรือนายตำรวจที่มียศตั้งแต่พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี หรือพลตำรวจตรีขึ้นไป

(๔) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป

(๕) เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองกรรมการผู้จัดการในบริษัทมหาชนจำกัดที่มีทุนจดทะเบียนไม่น้อยกว่าห้าร้อยล้านบาท

(๖) มีประสบการณ์ด้านการบริหารกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์หรือกิจการโทรคมนาคม มาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(๗) มีประสบการณ์ทำงานในด้านการคุ้มครองผู้บริโภคหรือด้านส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ ของประชาชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(๘) มีประสบการณ์ทำงานในด้านที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช. ตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนดตามมาตรา ๑๔/๑ มาแล้วรวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี

มาตรา ๑๕ ในการดำเนินการสรรหากรรมการ ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาประกาศการเปิดรับสมัครบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการให้ทราบเป็นการทั่วไปผ่านทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างน้อยสามสิบวันติดต่อกัน เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคัดเลือกผู้สมัคร ซึ่งมีคุณสมบัติที่จะเป็นกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับรายชื่อผู้สมัครเข้ารับการสรรหา จากสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

หลักเกณฑ์และวิธีการรับสมัครและการคัดเลือกให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด ในการคัดเลือกให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผยและให้กรรมการสรรหาแต่ละคนบันทึกเหตุผล ในการเลือกไว้ด้วย

ผู้ซึ่งจะได้รับการคัดเลือกต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ คณะกรรมการสรรหา

ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคห้าหรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ใดคะแนนไม่ถึงสองในสาม ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวนให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้ดำเนินการสรรหาใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

กรณีศึกษาในประเทศไทย สามารถแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามข้อกำหนดทางกฎหมาย โดยเฉพาะ พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงในประเทศไทย คือ ในปี พ.ศ. 2557 คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในประเทศไทยประกาศว่า จะจัดประมูลใบอนุญาตทีวีดิจิทัลให้กับผู้เสนอราคาสูงสุด การประมูลเปิดให้ทั้งผู้ออกอากาศที่มีอยู่และผู้เล่นใหม่ในตลาด

กรณีศึกษาหนึ่งในประเทศไทยที่สามารถแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายฉบับนี้ สมมติว่าธุรกิจโทรคมนาคมต้องการใช้งานเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ใหม่ในภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่ง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และปฏิบัติตามข้อกำหนดทางเทคนิคและการปฏิบัติงานที่ กสทช. กำหนดตามพระราชบัญญัติ กิจการต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าอุปกรณ์ที่ใช้ในโครงข่ายเป็นไปตามมาตรฐานทางเทคนิคที่กำหนดโดย กสทช. และไม่ก่อให้เกิดการรบกวนที่เป็นอันตรายต่อโครงข่ายอื่นที่มีอยู่ ธุรกิจต้องให้บริการที่มีคุณภาพแก่ลูกค้าและปฏิบัติตามบทบัญญัติการคุ้มครองผู้บริโภคของกฎหมาย การไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเหล่านี้อาจนำไปสู่การลงโทษ ปรับ และเพิกถอนใบอนุญาต ซึ่งส่งผลเสียต่อชื่อเสียงและความมั่นคงทางการเงินของธุรกิจ นอกจากนี้ กิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดผังรายการและเนื้อหาที่ กสทช. กำหนด เพื่อให้การออกอากาศไม่ขัดต่อกฎหมายหรือก่อให้เกิดอันตรายต่อสาธารณชน กฎหมายยังกำหนดข้อจำกัดในการเป็นเจ้าของกิจการกระจายเสียงเพื่อป้องกันการผูกขาดและรับประกันการแข่งขันที่เป็นธรรมในอุตสาหกรรม

ในด้านรายละเอียดที่สำคัญบางประการตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัตินี้ คือ

องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ พ.ร.บ. ระบุขั้นตอนการจัดสรรคลื่นความถี่สำหรับบริการวิทยุกระจายเสียงและโทรคมนาคม โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการจัดสรรคลื่นความถี่ ดำเนินภารกิจสำคัญ ดังนี้

1) ใบอนุญาต โดยพระราชบัญญัติกำหนดให้ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และโทรคมนาคมในประเทศไทยต้องได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. ใบอนุญาตจะระบุข้อกำหนดและเงื่อนไขในการให้บริการ

2) ข้อบังคับด้านเนื้อหา โดยกฎหมายกำหนดข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่สามารถออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ รวมถึงข้อจำกัดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมหรือเป็นอันตราย นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางสำหรับการจำแนกเนื้อหาประเภทต่างๆ

3) มาตรฐานทางเทคนิค พระราชบัญญัตินี้กำหนดมาตรฐานทางเทคนิคสำหรับบริการกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และโทรคมนาคม เพื่อให้มั่นใจในคุณภาพและความน่าเชื่อถือของบริการเหล่านี้ นอกจากนี้ยังกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามมาตรฐานเหล่านี้

4) การคุ้มครองผู้บริโภค พระราชบัญญัตินี้รวมถึงบทบัญญัติที่มุ่งคุ้มครองผู้บริโภคของบริการกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และโทรคมนาคม ตัวอย่างเช่น ผู้ให้บริการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบริการของตน รวมถึงราคาและข้อกำหนดและเงื่อนไขอย่างชัดเจนและโปร่งใส

สรุปภาพรวมของ พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. พ.ศ. 2564 เป็นหลักเกณฑ์สำคัญที่ควบคุมการประกอบกิจการการสื่อสารต่างๆ ได้แก่

-กิจการวิทยุกระจายเสียง เพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมในอุตสาหกรรมและป้องกันการผูกขาดคลื่นความถี่ โดย พ.ร.บ.กำหนดขั้นตอนการจัดสรรคลื่นความถี่วิทยุ ขั้นตอนการขอ การประเมิน ตลอดจนค่าธรรมเนียมและเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต กสทช.มีหน้าที่กำกับดูแลให้เป็นไปตามระเบียบและตรวจสอบการใช้คลื่นความถี่ โดยรวมแล้ว พ.ร.บ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และระเบียบข้อบังคับมีบทบาทสำคัญในการประกันว่ามีการใช้คลื่นความถี่วิทยุอย่างมีประสิทธิภาพ และการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงในประเทศไทยดำเนินไปในลักษณะที่มีความรับผิดชอบและตรวจสอบได้

-กิจการโทรทัศน์ ประเทศไทยมีอุตสาหกรรมการออกอากาศที่มีชีวิตชีวาด้วยการผสมผสานระหว่างช่องสาธารณะและช่องส่วนตัว สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) ซึ่งดำเนินการโดยรัฐดำเนินการหลายช่อง ในขณะที่บริษัทเอกชนให้บริการช่องฟรีทีวี เคเบิล และทีวีดาวเทียม อุตสาหกรรมอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) อุตสาหกรรมโทรทัศน์ของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดยเปลี่ยนจากการออกอากาศแบบแอนะล็อกเป็นดิจิทัล

ในปี พ.ศ. 2564 มีช่องฟรีทีวีในประเทศไทยกว่า 20 ช่อง รวมถึงช่องที่ดำเนินการโดยบริษัทสื่อรายใหญ่ เช่น สถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์กรุงเทพ (BBTV) เวิร์คพอยท์ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ ทูวี่ซันส์ และจีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ นอกจากนี้ยังมีเคเบิลทีวีกว่า 300 ช่องในประเทศไทย นำเสนอเนื้อหาที่หลากหลายรวมถึงช่องต่างประเทศ สำหรับภารกิจสำคัญของ กสทช. คือ มีหน้าที่กำกับดูแลอุตสาหกรรมโทรทัศน์ ซึ่งรวมถึงการออกใบอนุญาตให้กับผู้ออกอากาศและดูแลให้เป็นไปตามกฎระเบียบด้านเนื้อหา กสทช. ยังทำงานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเนื้อหาท้องถิ่นและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในอุตสาหกรรม

-ด้านกิจการโทรคมนาคม ประเทศไทยมีตลาดที่มีการแข่งขันสูงโดยมีหลายบริษัทที่ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และอินเทอร์เน็ต ประเทศไทยได้เกิดปรากฏการณ์การเติบโตอย่างรวดเร็วของการใช้

อินเทอร์เน็ตบนมือถือในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดยมีประชากรจำนวนมากที่ใช้สมาร์ทโฟนเพื่อเข้าถึงอินเทอร์เน็ต อุตสาหกรรมโทรคมนาคมยังถูกควบคุมโดย กสทช. ซึ่งดูแลการจัดสรรคลื่นความถี่วิทยุและใบอนุญาตให้กับผู้ประกอบการโทรคมนาคม อุตสาหกรรมโทรคมนาคมของประเทศไทยมีการเติบโตอย่างมากในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดยมีการเจาะระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระดับสูงและความต้องการใช้บริการอินเทอร์เน็ตบนมือถือที่เพิ่มขึ้น ประเทศนี้มีผู้ให้บริการโทรคมนาคมรายใหญ่หลายราย รวมถึง Advanced Info Service (AIS) Total Access Communication (DTAC) และ True Corporation ที่ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และโทรศัพท์พื้นฐาน รัฐบาลได้ทำงานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมโทรคมนาคม โดยมุ่งเน้นที่การขยายการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ เช่น 5G เป็นต้น

สรุปได้ประเด็นสำคัญว่า กสทช. มีหน้าที่กำกับดูแลอุตสาหกรรมกิจการการสื่อสารและให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมในอุตสาหกรรมและปกป้องสิทธิของผู้บริโภคด้วย

กิจกรรม 12.2.1

-พระราชบัญญัติต้องคุ้มครองคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. พ.ศ. 2564 เป็นเช่นไร มีความสำคัญอย่างไร

-คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ดำเนินภารกิจสำคัญอะไรบ้างโดยสังเขป

แนวตอบกิจกรรม 12.2.1

-พระราชบัญญัติต้องคุ้มครองคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. พ.ศ. 2564 มุ่งเน้นเรื่องการจัดสรรคลื่นความถี่และหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการวิทยุกระจายเสียงรวมถึงโทรทัศน์และโทรคมนาคมเป็นหลัก ความสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ คือ การกำหนดกรอบที่ครอบคลุมสำหรับการจัดการและการจัดสรรความถี่วิทยุ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานของบริการโทรคมนาคมไร้สาย เช่น การกระจายเสียง โทรศัพท์มือถือ และ Wi-Fi การจัดสรรความถี่เหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีการรบกวนระหว่างบริการวิทยุต่างๆ และเพื่อส่งเสริมการใช้คลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพ

-กสทช.เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการจัดสรรคลื่นความถี่ เพื่อดำเนินภารกิจสำคัญต่างๆ เช่น

1) ใบอนุญาต โดยพระราชบัญญัติกำหนดให้ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และโทรคมนาคมในประเทศไทยต้องได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. ใบอนุญาตจะระบุข้อกำหนดและเงื่อนไขในการให้บริการ 2) ข้อบังคับด้านเนื้อหา โดยกฎหมายกำหนดข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่สามารถออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ รวมถึงข้อจำกัดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมหรือเป็นอันตราย นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางสำหรับการจำแนกเนื้อหาประเภทต่างๆ 3) มาตรฐานทางเทคนิค พระราชบัญญัตินี้กำหนดมาตรฐานทางเทคนิคสำหรับบริการกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และโทรคมนาคม เพื่อให้มั่นใจในคุณภาพและความน่าเชื่อถือของบริการเหล่านี้ นอกจากนี้ยังกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามมาตรฐานเหล่านี้ 4) การคุ้มครองผู้บริโภค

เรื่องที่ 12.2.2

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการ

โทรทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

โดยเบื้องต้น มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ ได้ให้คำนิยามของสิ่งที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

“กิจการกระจายเสียง” หมายความว่า กิจการกระจายเสียงตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

“กิจการโทรทัศน์” หมายความว่า กิจการโทรทัศน์ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

“กิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่” หมายความว่า กิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ซึ่งต้องขอรับการจัดสรรคลื่นความถี่ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

“กิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่” หมายความว่า กิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ซึ่งไม่ต้องขอรับการจัดสรรคลื่นความถี่ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

“โครงข่าย” หมายความว่า ระบบการเชื่อมโยงของกลุ่มเครื่องส่งหรือถ่ายทอดสัญญาณเสียง หรือภาพที่ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ใช้ในการส่งข่าวสารสาธารณะหรือรายการจากสถานีไปยังเครื่องรับ ไม่ว่าจะโดยสื่อตัวนำที่เป็นสาย คลื่นความถี่ แสง คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือสื่อตัวนำอื่นใด

“เจ้าของโครงข่าย” หมายความว่า บุคคลที่มีโครงข่ายเป็นของตนเองหรือผู้มีสิทธิในการดำเนินกิจการโครงข่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์หรือไม่ก็ตาม

“คลื่นความถี่” หมายความว่า คลื่นวิทยุหรือคลื่นแอมพลิจูดมอดูเลชันซึ่งเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีความถี่ต่ำกว่าสามล้านเมกะเฮิร์ตซ์ลงมา ที่ถูกแพร่กระจายในที่ว่างโดยปราศจากสื่อที่นำที่ประดิษฐ์ขึ้น

ส่วนที่ ๑ กิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่

ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่มีสามประเภท ดังนี้ (มาตรา ๑๐)

(๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ ได้แก่ ใบอนุญาตที่ออกให้สำหรับการประกอบกิจการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการบริการสาธารณะ แบ่งเป็นสามประเภท

(ก) ใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะประเภทที่หนึ่ง ออกให้สำหรับกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการส่งเสริมความรู้ การศึกษา ศาสนา ศิลปะและ

วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม การเกษตร และการส่งเสริมอาชีพอื่น ๆ สุขภาพ อนามัย กีฬา หรือการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน

(ข) ใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะประเภทที่สอง ออกให้สำหรับกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อความมั่นคงของรัฐหรือความปลอดภัยสาธารณะ

(ค) ใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะประเภทที่สาม ออกให้สำหรับกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการกระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชนและรัฐสภากับประชาชนการกระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมสนับสนุนในการเผยแพร่ ให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข บริการข้อมูลข่าวสารอันเป็นประโยชน์สาธารณะแก่คนพิการ คนด้อยโอกาส หรือกลุ่มความสนใจที่มีกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือบริการข้อมูลข่าวสารอันเป็นประโยชน์สาธารณะอื่น

(๒) ใบอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชน ได้แก่ ใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่มีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับการประกอบกิจการบริการสาธารณะ แต่ต้องเป็นประโยชน์ตามความต้องการของชุมชนหรือท้องถิ่นที่รับบริการ

(๓) ใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ ได้แก่ ใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการตามวัตถุประสงค์ของผู้ประกอบกิจการเพื่อแสวงหากำไรในทางธุรกิจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด อย่างน้อยแบ่งเป็นสามประเภท

(ก) ใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจระดับชาติ ออกให้สำหรับกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ที่มีพื้นที่ให้บริการครอบคลุมทุกภาคของประเทศ

(ข) ใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจระดับภูมิภาค ออกให้สำหรับกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ที่มีพื้นที่การให้บริการในกลุ่มจังหวัด

(ค) ใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจระดับท้องถิ่น ออกให้สำหรับกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ที่มีพื้นที่การให้บริการในจังหวัด

การกำหนดอายุใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยคำนึงถึงระยะเวลาที่คุ้มกับการลงทุน วัตถุประสงค์ของการประกอบกิจการ แนวทางการพัฒนากิจการของผู้ขอรับใบอนุญาต ความต้องการของผู้บริโภค ความเสมอภาคในการแข่งขันของผู้ประกอบกิจการ รวมทั้งผลการประเมินคุณภาพรายการ (มาตรา ๑๘)

ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียง ให้มีอายุไม่เกินเจ็ดปี

ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ ให้มีอายุไม่เกินสิบห้าปี

ในกรณีที่ใบอนุญาตตามวรรคสองสิ้นอายุ ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบอนุญาตใหม่อย่างน้อยเก้าสิบวัน แต่ไม่เกินหนึ่งปีก่อนวันที่ใบอนุญาตเดิมสิ้นอายุ แต่ในกรณีที่ใบอนุญาตตามวรรคสามสิ้นอายุ ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบอนุญาตใหม่อย่างน้อยเก้าสิบวันแต่ไม่เกินสองปีก่อนวันที่ใบอนุญาตเดิมสิ้นอายุ

หมวด ๒ รายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่แต่ละประเภทต้องจัดผังรายการให้มีสัดส่วนรายการ (มาตรา ๓๓) ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะต้องกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ

(๒) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชนต้องกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือท้องถิ่นที่รับบริการในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ

(๓) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจต้องกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า

ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น ต้องมีรายการที่ผลิตเองในสัดส่วนที่คณะกรรมการประกาศกำหนด รายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะตามวรรคหนึ่งหมายความรวมถึงรายการข่าวสาร รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รายการส่งเสริมการศึกษา จริยธรรม ศิลปะ วัฒนธรรม การให้ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม

หมวด ๓ การส่งเสริมและควบคุมจริยธรรมแห่งวิชาชีพและการคุ้มครองผู้เสียหาย

จากการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ผู้ที่ได้รับความเสียหายเนื่องจากรายการที่ออกอากาศเป็นเท็จหรือละเมิดสิทธิ เสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอาจร้องเรียนต่อคณะกรรมการ (มาตรา ๔๐) ให้คณะกรรมการส่งเรื่องพร้อมความเห็นของคณะกรรมการให้องค์กรควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพตาม มาตรา ๓๙ เพื่อให้ดำเนินการเยียวยาให้แก่ผู้เสียหายโดยเร็ว และให้คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินการขององค์กรควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพตาม มาตรา ๓๙ เมื่อองค์กรควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพตาม มาตรา ๓๙ ได้แจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบแล้ว ให้แจ้งผู้ร้องเรียนทราบผลการดำเนินการโดยเร็ว ผลการดำเนินการในหมวดนี้ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตาม มาตรา ๕๑ (๑)

ในการส่งเสริมและพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ให้คณะกรรมการดำเนินการดังต่อไปนี้ (มาตรา ๕๑)

(๑) จัดให้มีการประเมินความมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ของการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ตามแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์และการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ความหลากหลายของการแสดงความคิดเห็น การให้บริการคนพิการและคนด้อยโอกาส การรับเรื่องร้องเรียน โอกาสในการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบการรายใหม่

(๒) จัดให้มีการประเมินคุณภาพรายการ โดยพิจารณาถึงประโยชน์ต่อสังคมและศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๓) จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้รับใบอนุญาต ผู้ประกอบวิชาชีพและผู้บริโภคในการดำเนินการตาม (๑) และ (๒)

การประเมินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีการแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏทั้งในเรื่องประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ การพัฒนาองค์กร การได้รับการสนับสนุนจากประชาชน และรายละเอียดอื่นที่จำเป็น

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่ารายการใดเป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือสมควรส่งเสริมให้มีการผลิตรายการ หรือผู้ประกอบการรายใดปฏิบัติตามมาตรการในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของนักพิการและคนด้อยโอกาสตามมาตรา ๓๖ คณะกรรมการอาจพิจารณาให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากกองทุนได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๕๒)

หมวด ๗ บทกำหนดโทษ ส่วนที่ ๑ โทษทางปกครอง

โทษปรับทางปกครอง (มาตรา ๕๗) มีดังต่อไปนี้

- (๑) โทษปรับทางปกครองชั้น ๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท
- (๒) โทษปรับทางปกครองชั้น ๒ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาท แต่ไม่เกินห้าแสนบาท
- (๓) โทษปรับทางปกครองชั้น ๓ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าแสนบาท แต่ไม่เกินห้าล้านบาท

มาตรา ๕๘ ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ใด

- (๑) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๔
  - (๒) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๔ วรรคสอง หรือมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม
  - (๓) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๔๔ วรรคสอง
- ต้องระวางโทษปรับทางปกครองชั้น ๑

มาตรา ๕๙ ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ใด

- (๑) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ วรรคห้า มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๘
- (๒) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ มาตรการ หรือประกาศที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๔๕
- (๓) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๔ วรรคสี่ หรือมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับทางปกครองชั้น ๒

มาตรา ๖๐ ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ใด

- (๑) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๗ วรรคสอง มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๐
  - (๒) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือประกาศที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๓๔ วรรคสอง หรือมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง
  - (๓) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๔๓
- ต้องระวางโทษปรับทางปกครองชั้น ๓

มาตรา ๖๑ ถ้าการกระทำความผิดซึ่งมีโทษปรับทางปกครองเป็นความผิดต่อเนื่องและคณะกรรมการได้พิจารณาสั่งลงโทษปรับทางปกครองสำหรับความผิดนั้น ผู้กระทำต้องระวางโทษปรับรายวันอีกในอัตราดังต่อไปนี้ นับแต่วันที่มิคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองดังกล่าว ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหรือจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

- (๑) กรณีโทษปรับทางปกครองชั้น ๑ ให้ปรับวันละไม่เกินห้าพันบาท
- (๒) กรณีโทษปรับทางปกครองชั้น ๒ ให้ปรับวันละไม่เกินสองหมื่นบาท
- (๓) กรณีโทษปรับทางปกครองชั้น ๓ ให้ปรับวันละไม่เกินห้าหมื่นบาท

ให้คณะกรรมการดำเนินการบังคับให้มีการชำระค่าปรับรายวันทุกสัปดาห์วัน

ส่วนที่ ๒ โทษอาญา

ผู้ใดใช้คลื่นความถี่สำหรับการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ หรือประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ หรือให้บริการนอกเหนือจากกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับวันละไม่เกินห้าหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืน (มาตรา ๖๖)

ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙ หรือประกาศของคณะกรรมการที่ออกตามมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับวันละไม่เกินสามหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืน (มาตรา ๖๗)

ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดกระทำเพื่อให้เกิดการรบกวนต่อการรับส่งหรือแพร่สัญญาณเสียงหรือภาพของผู้รับใบอนุญาตรายอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับวันละไม่เกินสามหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืน (มาตรา ๖๘)

ผู้ใดกระทำให้เกิดการรบกวนต่อการรับส่งหรือแพร่สัญญาณเสียงหรือภาพของผู้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืน (มาตรา ๖๙)

ผู้ใดผลิต นำเข้า จำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายหรือรับติดตั้งเครื่องรับ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์เพื่อให้บุคคลอื่นนำไปใช้รับหรือแปลงสัญญาณในการรับรายการของกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์แบบบอกรับเป็นสมาชิก โดยไม่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๐)

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับการมีหรือใช้เครื่องรับ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ตามวรรคหนึ่ง เพื่อการศึกษาวิจัยตามที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๑)

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าคณะกรรมการเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทบัญญัติมาตรานี้ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้เสียหายที่แท้จริงในการใช้สิทธิฟ้องร้องหรือดำเนินการใดๆ ตามกฎหมายต่อผู้กระทำความผิดนั้น

ในกรณีผู้ที่กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการกระทำการหรืองดเว้นการกระทำอันเป็นหน้าที่ของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการ

ดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าการกระทำนั้นได้กระทำโดยตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วย (มาตรา ๗๒)

โดยสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นกฎหมายไทยที่ควบคุมการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในประเทศไทย โดยมีข้อกำหนดสำคัญบางประการที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายฉบับนี้กำหนดไว้ อาทิ

- 1) การออกไปอนุญาต โดยต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ก่อนจึงจะประกอบกิจการในประเทศไทยได้
- 2) ความเป็นเจ้าของ โดยกฎหมายกำหนดขอบเขตการเป็นเจ้าของกิจการวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ของต่างชาติ โดยอนุญาตให้ชาวต่างชาติถือหุ้นได้มากถึงร้อยละ 49 ในธุรกิจกระจายเสียง ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 51 ต้องเป็นของคนไทย
- 3) เนื้อหา โดยพระราชบัญญัติกำหนดให้กิจการวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ทั้งหมดผลิตและออกอากาศเนื้อหาที่ถูกต้อง มีจริยธรรม และไม่เป็นอันตรายต่อความสงบเรียบร้อยหรือความมั่นคงของประเทศ
- 4) การโฆษณา โดยกฎหมายกำหนดจำนวนโฆษณาที่สามารถออกอากาศได้ในช่วงเวลาหนึ่งๆ ตัวอย่างเช่น สถานีโทรทัศน์ไม่ได้รับอนุญาตให้ออกอากาศโฆษณาเกิน 12 นาทีต่อชั่วโมง

ข้อกำหนดสำคัญบางประการจากพระราชบัญญัติการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 ซึ่งผู้ประกอบการกิจการวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ในประเทศไทยจำเป็นต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเหล่านี้เพื่อหลีกเลี่ยงการลงโทษและรักษาใบอนุญาต โดยสรุปแล้วพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ดำเนินไปในลักษณะที่มีความรับผิดชอบและเป็นประโยชน์ต่อสังคม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการแข่งขันและปกป้องผลประโยชน์ของผู้บริโภค กรณีศึกษาตัวอย่างผู้ประกอบการกิจการที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัตินี้ได้แก่

สมมติว่าบริษัทแห่งหนึ่งเริ่มประกอบกิจการกระจายเสียงโทรทัศน์โดยไม่ได้รับใบอนุญาตที่จำเป็นและใบอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนด บริษัทออกอากาศเนื้อหาที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด เช่น การออกอากาศเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมหรือเนื้อหาที่ถือว่าเป็นอันตรายต่อสังคม อีกทั้งบริษัทไม่ปฏิบัติตามแนวทางและระเบียบที่กำหนดโดยคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลที่มีหน้าที่กำกับดูแลอุตสาหกรรมกระจายเสียงในประเทศไทย

กรณีนี้ถือว่าบริษัทมีความผิดตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 เนื่องจาก พ.ร.บ. กำหนดให้บริษัทต้องได้รับใบอนุญาตและใบอนุญาตที่เหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ กสทช. กำหนดไว้

กรณีตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 อาจเป็นบริษัทต่างชาติที่ตั้งกิจการกระจายเสียงโทรทัศน์ในประเทศไทยโดยไม่ได้รับใบอนุญาตที่จำเป็นและได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทย

ตามพระราชบัญญัตินี้ บุคคลหรือองค์กรใดที่ประสงค์จะประกอบกิจการกระจายเสียงในประเทศไทยต้องได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. ใบอนุญาตมีอายุห้าปีและต้องต่ออายุเมื่อหมดอายุ นอกจากนี้ กสทช. ยังมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้หากผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายข้อใดข้อหนึ่ง เป็นต้น

กิจกรรม 12.2.2

-มาตรา ๑๐ ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์โดยใช้คลื่นความถี่มีสามประเภท ได้แก่อะไรบ้าง

-มาตรา ๓๓ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่แต่ละประเภทต้องจัดผังรายการให้มีสัดส่วนรายการ เป็นอย่างไร

-มาตรา ๖๖ ผู้ใดใช้คลื่นความถี่สำหรับการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ หรือประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ หรือให้บริการนอกเหนือจากกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกกึ่งปี หรือปรับไม่เกินจำนวนเงินเท่าไร หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับวันละไม่เกินจำนวนเงินเท่าไรตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืน

แนวตอบกิจกรรม 12.2.2

-มาตรา ๑๐

(๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ ได้แก่ ใบอนุญาตที่ออกให้สำหรับการประกอบกิจการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการบริการสาธารณะ (๒) ใบอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชน ได้แก่ ใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่มีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับการประกอบกิจการบริการสาธารณะ แต่ต้องเป็นประโยชน์ตามความต้องการของชุมชนหรือท้องถิ่นที่รับบริการ (๓) ใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ ได้แก่ ใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการตามวัตถุประสงค์ของผู้ประกอบกิจการเพื่อแสวงหากำไรในทางธุรกิจ

-มาตรา ๓๓

(๑) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะต้องกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ (๒) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชนต้องกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือท้องถิ่นที่รับบริการในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ (๓) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจต้องกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า

-มาตรา ๖๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับวันละไม่เกินห้าหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืน

ตอนที่ 12.3

การอนุญาตและการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิดและวัตถุประสงค์ของตอนที่ 12.3 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

หัวเรื่อง

- 12.3.1 การกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์
- 12.3.2 หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อประกอบกิจการทางธุรกิจ พ.ศ.๒๕๕๖
- 12.3.3 หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอรับอนุญาตในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

แนวคิด

1. การศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับประเทศไทย รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยการร่วมทุนของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนด้านสื่อสารมวลชน (กสม.) กฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการการสื่อสารต่างๆ หลักเกณฑ์กฎหมายการโฆษณาทางวิทยุและโทรทัศน์ พระราชบัญญัติสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติและกฎหมายดิจิทัล
2. การเรียนรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อประกอบกิจการทางธุรกิจ พ.ศ.๒๕๕๖ สำหรับประเทศไทย
3. การเรียนรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอรับอนุญาตในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับประเทศไทย

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 12.3 จบแล้ว นักศึกษาสามารถ

1. มีความเข้าใจและอธิบายได้ถึงการกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับประเทศไทย รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยการร่วมทุนของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนด้านสื่อสารมวลชน (กสม.) กฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการการสื่อสารต่างๆ หลักเกณฑ์กฎหมายการโฆษณาทางวิทยุและโทรทัศน์ พระราชบัญญัติสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติและกฎหมายดิจิทัล
2. มีความเข้าใจและอธิบายได้ถึงหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อประกอบกิจการทางธุรกิจ พ.ศ.๒๕๕๖ สำหรับประเทศไทย
3. มีความเข้าใจและอธิบายได้ถึงหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอรับอนุญาตในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับประเทศไทย

เรื่องที่ 12.3.1

การกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ มีอำนาจกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (หน้า ๒๕ เล่ม ๑๒๙ ตอนพิเศษ ๑๑๖ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

ในประกาศนี้ ข้อ ๒ เพื่อให้การกำหนดลักษณะของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เป็นไปโดยสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และพัฒนาการของเทคโนโลยีกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ จึงกำหนดลักษณะของการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ๔ ลักษณะดังนี้

- ๒.๑ การให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์
- ๒.๒ การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกระจายเสียงหรือโทรทัศน์
- ๒.๓ การให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์
- ๒.๔ การให้บริการแบบประยุกต์

ข้อ ๓ การให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ให้มีสองรูปแบบ ดังนี้

๓.๑ การให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ต้องขอรับการจัดสรรคลื่นความถี่มีสามประเภท ดังนี้คือ

๓.๑.๑ บริการสาธารณะ ได้แก่ บริการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อบริการสาธารณะ แบ่งเป็นสามประเภท ดังนี้คือ บริการสาธารณะประเภทที่หนึ่ง/บริการสาธารณะประเภทที่สอง/บริการสาธารณะประเภทที่สาม

๓.๑.๒ บริการชุมชน ได้แก่ บริการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อบริการสาธารณะแต่ต้องเป็นประโยชน์ตามความต้องการของชุมชนหรือท้องถิ่นที่รับบริการ

๓.๑.๓ บริการทางธุรกิจ ได้แก่ บริการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรในทางธุรกิจ แบ่งเป็นสามประเภท ดังนี้คือ บริการทางธุรกิจระดับชาติ/บริการทางธุรกิจระดับภูมิภาค/บริการทางธุรกิจระดับท้องถิ่น

ข้อ ๕ ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ตามลักษณะและประเภทที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ต้องได้รับใบอนุญาตโดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กับ ประกาศ เรื่องกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อกำหนดลักษณะและประเภทการให้บริการแบบประยุกต์ ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยใช้ความต่อไปนี้

“การให้บริการแบบประยุกต์” หมายความว่า การให้บริการข้อมูล การให้บริการสื่อประสมหรือการ ให้บริการอื่นทำนองเดียวกัน ที่ผ่านทางกรให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์หรือการให้บริการโครงข่าย กระจายเสียงหรือโทรทัศน์ และให้รวมถึงการให้บริการสำรวจความนิยมในกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ไม่ว่าจะมีการเรียกเก็บค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ไม่รวมถึงการให้บริการ โทรคมนาคม”

การกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในประเทศไทยอยู่ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และรวมถึงหน่วยงานต่างๆ อาทิเช่น

สถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์แห่งชาติ (NBT) NBT เป็นบริษัทกระจายเสียงของรัฐที่ดำเนินการ โทรทัศน์และวิทยุหลายช่อง ได้แก่ NBT TV, NBT World, NBT Radio Thailand และ NBT Education Radio

องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะไทย (Thai PBS) ไทยพีบีเอสเป็นสถานีโทรทัศน์ สาธารณะที่มุ่งนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นกลางแก่ประชาชน ดำเนินการหลายช่อง ได้แก่ Thai PBS, Thai PBS HD และ Thai PBS World

วิทยุประเทศไทย สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเป็นสถานีวิทยุของรัฐที่ออกอากาศข่าว สถานการณ์ปัจจุบัน และรายการอื่นๆ ในภาษาไทยและภาษาอื่นๆ อีกหลายภาษา

กิจการกระจายเสียงเอกชนในประเทศไทยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กสทช. เช่นกัน และรวมถึง สถานีโทรทัศน์และวิทยุต่างๆ เช่น

สถานีโทรทัศน์เชิงพาณิชย์ เป็นสถานีโทรทัศน์ของเอกชนที่ทำรายได้จากการโฆษณา เช่น ช่อง 3 ช่อง 5 ช่อง 7 และช่อง 9

ผู้ให้บริการเคเบิลทีวีและดาวเทียม บริษัทเหล่านี้ให้บริการโทรทัศน์แบบสมัครสมาชิก รวมถึง TrueVisions, AIS Play และ CTH

สถานีวิทยุชุมชน เป็นสถานีวิทยุขนาดเล็กในท้องถิ่นที่ให้บริการชุมชนหรือภูมิภาคเฉพาะ ได้รับ อนุญาตจาก กสทช. และดำเนินการภายใต้กฎระเบียบเฉพาะ

สถานีโทรทัศน์และวิทยุบนอินเทอร์เน็ต ด้วยการเพิ่มขึ้นของแพลตฟอร์มสตรีมมิงออนไลน์ หลายๆ บริษัทจึงเริ่มให้บริการโทรทัศน์และวิทยุบนอินเทอร์เน็ต ได้แก่ Netflix, iFlix และ LINE TV

กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในประเทศไทย อยู่ภายใต้การควบคุมอย่างเข้มงวดโดย กสทช. ซึ่งกำกับดูแลการออกใบอนุญาต การควบคุมเนื้อหา และการจัดการคลื่นความถี่ นอกจากนี้ รายได้จาก

การโฆษณายังเป็นแหล่งรายได้หลักสำหรับผู้แพร่ภาพกระจายเสียงทั้งภาครัฐและเอกชนในประเทศไทย ประการสุดท้าย อุตสาหกรรมการแพร่ภาพมีการแข่งขันสูง โดยมีผู้เข้ามาลงทุนเพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งการตลาดเป็นจำนวนมากในตลาดโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความนิยมของสถานีและรายการต่างๆ ที่นำเสนอไปยังประชาชนอันจะนำมาซึ่งรายได้จากการซื้อโฆษณาและ/หรือประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์/สินค้า/บริการในรายการ

การกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ในประเทศไทยมีแนวทาง ดังนี้ คือ

กิจการวิทยุกระจายเสียงในประเทศไทย ต้องมีปัจจัยสำคัญต่างๆ ได้แก่

- 1) คลื่นความถี่เป็นสิ่งสำคัญของกิจการวิทยุกระจายเสียงที่ต้องมีคลื่นความถี่ที่ได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. จึงจะสามารถดำเนินการได้
- 2) การวางแผนรูปแบบรายการของสถานีวิทยุมีความสำคัญต่อความสำเร็จ ธุรกิจวิทยุกระจายเสียงที่ประสบความสำเร็จต้องจัดให้มีรายการที่มีคุณภาพซึ่งตอบสนองความสนใจของผู้ชม โดยมีเนื้อหาของรายการที่หลากหลายเช่น เพลง ข่าว กีฬา และความบันเทิง
- 3) โฆษณาเป็นแหล่งรายได้หลักของธุรกิจวิทยุกระจายเสียง ดังนั้นธุรกิจวิทยุจึงต้องมีกลยุทธ์ทางการตลาดที่แข็งแกร่งเพื่อดึงดูดผู้ลงโฆษณา
- 4) โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีที่จำเป็น ซึ่งรวมถึงอุปกรณ์เสียงคุณภาพสูง ซอฟต์แวร์กระจายเสียง และช่างผู้ชำนาญ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการมีคุณภาพสูง

กิจการโทรทัศน์ในประเทศไทย ต้องมีปัจจัยสำคัญต่างๆ ได้แก่

- 1) รูปแบบของรายการโทรทัศน์ในประเทศไทยอาจเสนอรูปแบบที่แตกต่างกันได้ เช่น ช่องฟรีทูแอร์ (free-to-air) หรือช่องเคเบิล (cable channels) ธุรกิจบางแห่งอาจเสนอบริการสตรีมมิงออนไลน์ (online streaming services) หรือ วิดีโอตามความต้องการ (video-on-demand)
- 2) เนื้อหาเป็นสิ่งสำคัญมากในธุรกิจโทรทัศน์หากต้องการประสบความสำเร็จ ต้องจัดให้มีรายการที่มีคุณภาพซึ่งตอบสนองความสนใจของผู้ชม เช่น ข่าว บันเทิง กีฬา และละคร รวมถึงรายการเพื่อการศึกษา สรุปลได้ว่าควรนำเสนอเนื้อหารายการที่ตนเองเชี่ยวชาญ เป็นต้น
- 3) โฆษณายังเป็นแหล่งรายได้หลักสำหรับธุรกิจโทรทัศน์อีกด้วย ดังนั้นธุรกิจโทรทัศน์จึงต้องมีกลยุทธ์ทางการตลาดที่แข็งแกร่งเพื่อดึงดูดผู้โฆษณา ช่องทีวีไทยอาจนำเสนอสปอตโฆษณา การสนับสนุน หรือ ตำแหน่งผลิตภัณฑ์แบบดั้งเดิม
- 4) โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีของธุรกิจโทรทัศน์มีความสำคัญต่อคุณภาพของรายการ ธุรกิจต้องมีอุปกรณ์กระจายเสียงคุณภาพสูง ช่างเทคนิคที่เชี่ยวชาญและเครือข่ายกระจายสัญญาณที่แข็งแกร่ง
- 5) พื้นที่ครอบคลุมของธุรกิจโทรทัศน์ก็เป็นลักษณะสำคัญเช่นกัน ในประเทศไทยมีช่องรายการโทรทัศน์ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น โดยมีพื้นที่การออกอากาศที่แตกต่างกันไป
- 6) ช่องโทรทัศน์ของไทยอาจใช้เทคโนโลยีที่แตกต่างกัน เช่น การออกอากาศแบบ HD หรือ 4K หรือ คุณลักษณะเชิงโต้ตอบ เช่น การโหวตหรือการสนทนาสด

- 7) ธุรกิจโทรทัศน์ต้องมีเครือข่ายการเผยแพร่ที่แข็งแกร่งเพื่อให้แน่ใจว่ารายการเข้าถึงผู้ชมเป้าหมาย ซึ่งรวมถึงการทำงานร่วมกับผู้ให้บริการเคเบิล ผู้ให้บริการดาวเทียม และช่องทางการเผยแพร่อื่นๆ

ประเภทของกิจการวิทยุกระจายเสียงหลักในประเทศไทย มีดังนี้

- 1) สถานีวิทยุสาธารณะ (Public radio stations) ได้แก่ สถานีวิทยุที่ดำเนินการโดยรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ โดยเน้นการให้ข่าวสารข้อมูลแก่ประชาชนเป็นหลัก
- 2) สถานีวิทยุเชิงพาณิชย์ (Commercial radio stations) : เป็นสถานีวิทยุที่ดำเนินการเพื่อผลกำไร โดยสร้างรายได้ผ่านการโฆษณาและนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลาย รวมถึงเพลง ข่าว รายการทอล์คโชว์ และความบันเทิงในรูปแบบอื่นๆ
- 3) สถานีวิทยุชุมชน (Community radio stations) : เป็นสถานีวิทยุขนาดเล็กที่ให้บริการชุมชนในท้องถิ่น โดยทั่วไปจะดำเนินการโดยองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรและเสนอโปรแกรมที่เน้นประเด็นปัญหาและความสนใจของชุมชน
- 4) สถานีวิทยุภาษาต่างประเทศ (Foreign language radio stations) : เป็นสถานีวิทยุที่ออกอากาศเป็นภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาไทย พวกเขาให้บริการชุมชนชาติพันธุ์หรือภาษาเฉพาะในประเทศไทย

ประเภทของกิจการกระจายเสียงโทรทัศน์หลักในประเทศไทย มีดังนี้

- 1) สถานีโทรทัศน์สาธารณะ (Public television stations) ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ที่ดำเนินการโดยรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ โดยเน้นการให้ข่าวสารข้อมูลแก่ประชาชนเป็นหลัก
- 2) สถานีโทรทัศน์เชิงพาณิชย์ (Commercial television stations) : เป็นสถานีโทรทัศน์ที่ดำเนินการเพื่อผลกำไร พวกเขาสร้างรายได้ผ่านการโฆษณาและออกรายการนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลาย รวมถึงข่าว ละคร รายการวาไรตี้ และความบันเทิงในรูปแบบอื่นๆ
- 3) สถานีโทรทัศน์เคเบิลและดาวเทียม (Cable and satellite television stations) : เป็นสถานีโทรทัศน์ที่ส่งถึงผู้ชมผ่านเครือข่ายเคเบิลหรือดาวเทียม พวกเขามีโปรแกรมที่หลากหลาย รวมถึงเนื้อหาต่างประเทศ ภาพยนตร์ และกีฬา
- 4) สถานีโทรทัศน์ภาษาต่างประเทศ (Foreign language television stations) ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศเป็นภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาไทย พวกเขาให้บริการชุมชนชาติพันธุ์ (specific ethnic) หรือภาษาเฉพาะ (linguistic communities) ในประเทศไทย

กฎหมายว่าด้วยการร่วมทุนของสื่อวิทยุและโทรทัศน์

ในประเทศไทยมีกฎหมายว่าด้วยการร่วมทุนของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ อันเป็นกฎหมายหลักที่ควบคุมการดำเนินงานของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ในประเทศ ภายใต้พระราชบัญญัติกิจการกระจายเสียง การร่วมทุนระหว่างสื่อวิทยุและโทรทัศน์ได้รับอนุญาตภายใต้เงื่อนไขบางประการ เช่น กิจการร่วมค้าต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลที่มีหน้าที่กำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรคมนาคมในประเทศไทย

พระราชบัญญัติการแพร่ภาพกระจายเสียงยังกำหนดข้อกำหนดสำหรับการเป็นเจ้าของและการควบคุมใบอนุญาตการออกอากาศ ตัวอย่างเช่น ใบอนุญาตการแพร่ภาพสามารถถือโดยคนไทยหรือนิติบุคคลไทยเท่านั้น และการถือครองของชาวต่างชาติจะถูกจำกัดไว้ไม่เกินร้อยละ 49 ของจำนวนหุ้นทั้งหมดในบริษัทกระจายเสียง

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติกำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตออกอากาศทุกคนต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ด้านเนื้อหาบางประการ รวมถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโฆษณา การรายงานข่าว และเนื้อหารายการ การไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เหล่านี้อาจส่งผลให้เกิดค่าปรับ การระงับใบอนุญาตการออกอากาศ หรือบทลงโทษอื่นๆ

นอกจากพระราชบัญญัติกิจการกระจายเสียงแล้ว การร่วมทุนระหว่างสื่อวิทยุและโทรทัศน์ยังอาจอยู่ภายใต้กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวซึ่งควบคุมการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ซึ่งควบคุมเนื้อหาออนไลน์และกิจกรรม

ดังเช่นข้อมูลกรณีศึกษา ต่อไปนี้คือ กรณีศึกษาที่โดดเด่นกรณีหนึ่งของการร่วมทุนในสื่อไทยคือความร่วมมือระหว่างช่อง 3 ประเทศไทยกับบริษัท บีอีซี เวิลด์ จำกัด (มหาชน) ในปี 2555 บีอีซี เวิลด์ เข้าถือหุ้นร้อยละ 51 ในช่อง 3 ประเทศไทย ซึ่งเดิมเป็นขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) ความร่วมมือดังกล่าวทำให้บีอีซี เวิลด์ สามารถขยายผลงานสื่อและเข้าถึงเครือข่ายผู้ชมที่กว้างขวางของช่อง 3 ประเทศไทย

อีกตัวอย่างหนึ่งคือการร่วมทุนระหว่างบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) และทรู คอร์ปอเรชั่น ในปี พ.ศ. 2558 อสมท. และทรู คอร์ปอเรชั่น ได้ร่วมมือกันเพื่อเปิดตัวบริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล (DTT) ใหม่ในประเทศไทย บริษัทร่วมทุนชื่อ MCOT HD+ นำเสนอเนื้อหาความละเอียดสูงแก่ผู้ชมทั่วประเทศ ความร่วมมือครั้งนี้ทำให้ทั้งสองบริษัทสามารถใช้จุดแข็งและความเชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมสื่อได้

กรณีศึกษาที่โดดเด่นกรณีหนึ่งของการร่วมทุนในอุตสาหกรรมการออกอากาศของไทยคือความร่วมมือระหว่าง Thai Public Broadcasting Service (TPBS) และ Channel News Asia (CNA) ซึ่งเป็นช่องข่าวในสิงคโปร์ ในปี พ.ศ. 2558 ทั้งสองบริษัทได้ร่วมทุนกันเพื่อเปิดตัวช่องข่าวภาษาอังกฤษช่องใหม่ชื่อ ASEAN Today ซึ่งเน้นข่าวและเหตุการณ์ปัจจุบันในภูมิภาคอาเซียน กิจการร่วมค้าได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. และเริ่มออกอากาศในปี 2559

อีกตัวอย่างหนึ่งคือความร่วมมือระหว่างบีอีซี เวิลด์ บริษัทสื่อของไทย และเอชบีโอ เอเชีย บริษัทในเครือวอร์เนอร์มีเดีย ในปี 2562 ทั้งสองบริษัทได้ประกาศการร่วมทุนเพื่อเปิดตัวบริการสตรีมมิ่งใหม่ชื่อ HBO GO ในประเทศไทย บริการนี้นำเสนอเนื้อหา HBO ที่หลากหลาย รวมถึงภาพยนตร์ รายการทีวี และสารคดีตลอดจนรายการท้องถิ่นและภูมิภาค กิจการร่วมค้านี้ได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. และประสบความสำเร็จในการดึงดูดผู้ใช้บริการในประเทศไทย โดยรวมแล้วการร่วมทุนในสื่อวิทยุและโทรทัศน์ในประเทศไทยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลที่เข้มงวด แต่สามารถให้ประโยชน์อย่างมากแก่พันธมิตรที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนั้น กฎหมายว่าด้วยการร่วมทุนในสื่อวิทยุและโทรทัศน์จะแตกต่างกันไป เนื่องจากกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับมักกำหนดไว้ในระดับชาติหรือระดับภูมิภาค กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการร่วมทุนระหว่าง สื่อวิทยุและโทรทัศน์อาจขึ้นอยู่กับเขตอำนาจศาลและประเทศที่มีปัญหา อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปแล้วการร่วม ทุนเหล่านี้อาจอยู่ภายใต้ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการเป็นเจ้าของสื่อ การแข่งขัน และมาตรฐานการออกอากาศ

ตัวอย่างเช่น ในสหรัฐอเมริกา Federal Communications Commission (FCC) ควบคุมการเป็น เจ้าของและการร่วมทุนในสื่อวิทยุและโทรทัศน์ FCC มีกฎที่ควบคุมว่าบริษัทเดียวสามารถเป็นเจ้าของตลาดสื่อ ได้มากน้อยเพียงใดในพื้นที่ที่กำหนดและยังมีกฎที่ควบคุมการร่วมทุนระหว่างบริษัทสื่อด้วย FCC อาจตรวจสอบ กิจการร่วมค้าระหว่างบริษัทสื่อเพื่อให้แน่ใจว่าเป็นไปตามข้อจำกัดความเป็นเจ้าของเหล่านี้ รวมทั้ง FCC ยังมี มาตรฐานการออกอากาศที่ใช้กับทั้งสถานีวิทยุและโทรทัศน์ เช่น กฎเกี่ยวกับความอนาจาร การโฆษณาทาง การเมือง และการกำหนดเวลาที่เท่าเทียมกันสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้ง

เช่นเดียวกัน ในสหภาพยุโรป Audiovisual Media Services Directive (AVMSD) ได้กำหนด กฎเกณฑ์เกี่ยวกับบริการสื่อโทรทัศน์ รวมถึงการร่วมทุนในสื่อวิทยุและโทรทัศน์ AVMSD กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ สำหรับบริการสื่อโทรทัศน์ รวมถึงข้อกำหนดสำหรับการคุ้มครองผู้เยาว์ การส่งเสริมงานในยุโรป และการ ห้ามคำพูดแสดงความเกลียดชังและการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม เป็นต้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนด้านสื่อสารมวลชน (กสม.)

ประเทศไทยมีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระที่จัดตั้งขึ้นตาม รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับคำสั่งให้ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ในประเทศไทย รวมถึงเสรีภาพในการแสดงออกและสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล

ในด้านสื่อสารมวลชน ประเทศไทยมีกฎหมาย เช่น รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ร.บ. การพิมพ์และเผยแพร่ และ พ.ร.บ. กระจายเสียง ที่ควบคุมอุตสาหกรรม สื่อและการสื่อสาร กฎหมายเหล่านี้ถูกวิจารณ์โดยองค์กรสิทธิมนุษยชนหลายแห่ง ซึ่งอ้างว่ากฎหมายเหล่านี้ใช้ เพื่อยับยั้งเสรีภาพในการพูดและจำกัดการเข้าถึงข้อมูล

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนด้านสื่อสารมวลชน (กสม.) หรือ The Mass Communications Human Rights Commission (MCHRC) เป็นหน่วยงานอิสระของรัฐในประเทศไทย มีหน้าที่ส่งเสริมและ คุ้มครองสิทธิมนุษยชนในสื่อมวลชน คณะกรรมาธิการมีหน้าที่ตรวจสอบและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเสรีภาพ จริยธรรม และความรับผิดชอบของสื่อ มีอำนาจในการรับเรื่องราวเรียนจากสาธารณะเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ของสื่อ นอกจากนี้ยังมีอำนาจในการตรวจสอบและรายงานประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสื่อ และเสนอแนะการ ดำเนินการเพื่อจัดการกับการละเมิดหรือข้อบกพร่องใดๆ บทบาทของคณะกรรมาธิการคือการส่งเสริม สภาพแวดล้อมของสื่อที่เสรี ยุติธรรมและมีความรับผิดชอบต่อในประเทศไทย

ทั้งนี้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้จัดทำแนวทางและข้อเสนอแนะสำหรับอุตสาหกรรมสื่อ ในประเทศไทย ซึ่งออกแบบมาเพื่อส่งเสริมการทำข่าวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและการเคารพสิทธิมนุษยชน หลักเกณฑ์เหล่านี้รวมถึงประเด็นสำคัญต่างๆ ได้แก่

1. เคารพในศักดิ์ศรีและความเป็นส่วนตัวของบุคคล คือ สื่อไม่ควรเผยแพร่หรือออกอากาศเนื้อหาที่ละเมิดศักดิ์ศรีหรือความเป็นส่วนตัวของบุคคล หรือมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดอันตราย
2. ความถูกต้องและยุติธรรม คือ สื่อควรมุ่งมั่นที่จะรายงานอย่างถูกต้องและยุติธรรม และควรพยายามทุกวิถีทางเพื่อตรวจสอบข้อมูลที่เผยแพร่หรือออกอากาศ
3. การไม่เลือกปฏิบัติ คือ สื่อควรหลีกเลี่ยงการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ เพศ ศาสนา สัญชาติหรือเหตุอื่นใด
4. ความรับผิดชอบต่อผลที่ตามมาของการรายงาน คือ สื่อควรตระหนักถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการรายงานของตน และควรดำเนินการเพื่อลดอันตรายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้น
5. การเคารพกฎหมาย คือ สื่อควรเคารพกฎหมายและข้อบังคับที่ควบคุมอุตสาหกรรมของตน และไม่ควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ผิดกฎหมายหรือผิดจรรยาบรรณ

นอกจากแนวปฏิบัติดังกล่าวแล้ว กสม. ยังได้จัดทำกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารมวลชนและสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยอีกหลายกรณี กรณีศึกษาเหล่านี้รวมถึง:

- 1) เสรีภาพในการแสดงออกทางออนไลน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย คณะกรรมการได้เรียกร้องให้มีการป้องกันการพูดออนไลน์มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็เน้นย้ำถึงความจำเป็นสำหรับพฤติกรรมออนไลน์ที่มีความรับผิดชอบ
- 2) การรายงานข่าวของสื่อเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กสม. ได้ตรวจสอบการรายงานข่าวของสื่อเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ในประเทศไทย และได้เรียกร้องให้มีการให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนของเหยื่อการค้ามนุษย์มากขึ้น เช่นเดียวกับความจำเป็นในการต่อสู้กับต้นเหตุของการค้ามนุษย์

กฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการการสื่อสารต่างๆ

กรณี Netflix ไม่มีกฎหมายเฉพาะที่ใช้บังคับเฉพาะกับ Netflix ในฐานะบริษัท อย่างไรก็ตาม ในฐานะผู้ให้บริการสตรีมมิงดิจิทัล Netflix อยู่ภายใต้กฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเนื้อหา และข้อมูลผู้ใช้ กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องบางส่วน ได้แก่

1. กฎหมายลิขสิทธิ์ คือ Netflix ต้องปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์ในประเทศที่ดำเนินการ ซึ่งกำหนดวิธีการอนุญาตและเผยแพร่เนื้อหาบนแพลตฟอร์มของตน
2. กฎหมายคุ้มครองข้อมูลและความเป็นส่วนตัว คือ Netflix ต้องปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลและความเป็นส่วนตัวหลายฉบับ เช่น กฎหมายคุ้มครองข้อมูลทั่วไปของสหภาพยุโรป (GDPR) และพระราชบัญญัติความเป็นส่วนตัวของผู้บริโภคแห่งแคลิฟอร์เนีย (CCPA) ซึ่งควบคุมการรวบรวม การใช้ และการแบ่งปันข้อมูลของผู้ใช้
3. ข้อบังคับด้านเนื้อหา คือ Netflix อยู่ภายใต้ข้อบังคับด้านเนื้อหาต่างๆ ที่แตกต่างกันไปตามประเทศและภูมิภาค ตัวอย่างเช่น ในสหรัฐอเมริกา Netflix ต้องปฏิบัติตาม Federal Trade Commission Act และ Children's Online Privacy Protection Act (COPPA) เมื่อรวบรวมข้อมูลจากเด็ก
4. กฎหมายภาษี คือ Netflix ต้องจ่ายภาษีในประเทศที่ดำเนินการ และอาจอยู่ภายใต้ข้อบังคับและ

ข้อกำหนดด้านภาษีที่เฉพาะเจาะจงในแต่ละเขตอำนาจศาล

5. กฎหมายต่อต้านการละเมิดลิขสิทธิ์ คือ Netflix ต้องปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่อต้านการละเมิดลิขสิทธิ์ที่ห้ามการแจกจ่ายและแบ่งปันเนื้อหาที่มีลิขสิทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาต

กรณี หลักเกณฑ์กฎหมายการโฆษณาทางวิทยุและโทรทัศน์

ในประเทศไทยการโฆษณาทางวิทยุและโทรทัศน์อยู่ภายใต้การควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) หรือ The National Broadcasting and Telecommunications Commission (NBTC) และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) หรือ The Office of the Consumer Protection Board (OCPB) ต่อไปนี้เป็นข้อบังคับที่สำคัญบางประการ ได้แก่

1. การจำกัดเวลาในการโฆษณา คือ การจำกัดจำนวนโฆษณาที่สามารถออกอากาศได้ในหนึ่งชั่วโมงหรือวันที่กำหนด ซึ่งจำกัดจำนวนโฆษณาที่สามารถออกอากาศได้ต่อชั่วโมง ได้กำหนดจำกัดจำนวนโฆษณาที่สามารถออกอากาศได้ต่อชั่วโมงทางโทรทัศน์และวิทยุ ดังนี้

-สำหรับทีวีภาคพื้นดิน กสทช. ได้กำหนดให้มีโฆษณาสูงสุด 12 นาทีต่อชั่วโมงในช่วงเวลาที่มีผู้ชมสูงสุด (18.00 น. ถึง 22.00 น.) และสูงสุด 10 นาทีต่อชั่วโมงในช่วงเวลาที่ไม่มีผู้ชมสูงสุด (22.00 น. ถึง 18.00 น.) .

-สำหรับทีวีดาวเทียม ขีดจำกัดสูงสุดคือ 15 นาทีต่อชั่วโมง โดยไม่คำนึงถึงช่วงเวลาของวัน

-สถานีวิทยุได้รับอนุญาตให้ออกอากาศโฆษณาได้สูงสุด 20 นาทีต่อชั่วโมง โดยไม่คำนึงว่าจะออกอากาศในความถี่ FM หรือ AM

2. เนื้อหาโฆษณา คือ เนื้อหาโฆษณาต้องเป็นไปตามกฎหมายของประเทศไทย รวมถึง พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภค และ พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า โฆษณาต้องไม่มีข้อมูลอันเป็นเท็จหรือทำให้เข้าใจผิดหรือหลอกลวงหรือข้อมูลที่เป็นอันตรายต่อศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือความมั่นคงของประเทศ ต้องไม่มีเนื้อหาที่น่ารังเกียจหรือเป็นอันตราย เช่น ความรุนแรง การเลือกปฏิบัติหรือเนื้อหาทางเพศที่โจ่งแจ้ง

3. ช่วงเวลาโฆษณา คือ ไม่สามารถออกอากาศโฆษณาในบางช่วงเวลาของวันได้ ตัวอย่างเช่น โฆษณาที่ส่งเสริมผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือยาสูบไม่สามารถออกอากาศระหว่างเวลา 05.00 น. ถึง 22.00 น.

4. ฉลากสินค้า คือ สินค้าบางชนิด เช่น ยาและอาหารเสริม ต้องมีฉลากที่ชัดเจนและถูกต้องตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง

5. การเปิดเผยข้อมูลผู้สนับสนุน คือ โฆษณาที่ได้รับการสนับสนุนหรือจ่ายเงินโดยบุคคลที่สามารถเปิดเผยข้อมูลนั้นอย่างชัดเจนต่อผู้ชม

6. การโฆษณาทางการเมือง คือ การโฆษณาทางการเมืองต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการหาเสียงเลือกตั้งและพรรคการเมือง

7. โฆษณาภาษาต่างประเทศ คือ โฆษณาเป็นภาษาต่างประเทศต้องมีคำบรรยายหรือเสียงพากย์

ภาษาไทยประกอบ

8. โฆษณาจะต้องเป็นความจริงและไม่ทำให้เข้าใจผิด คือ โฆษณาจะต้องไม่มีข้อมูลที่เกินเท็จหรือทำให้เข้าใจผิด หรือมีแนวโน้มที่จะหลอกลวงผู้บริโภค

9. โฆษณาต้องไม่สร้างความไม่พอใจ คือ โฆษณาต้องไม่มีเนื้อหาใดๆ ที่ถือว่าไม่เหมาะสมหรือเป็นอันตรายต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

10. โฆษณาต้องไม่กำหนดเป้าหมายไปที่เด็ก คือ ต้องไม่กำหนดเป้าหมายไปที่เด็กในลักษณะที่อาจนำไปสู่การแสวงประโยชน์หรือเป็นอันตรายต่อเด็กหรืออาจหาประโยชน์จากความไร้เดียงสาหรือขาดประสบการณ์ของเด็ก

11. โฆษณาต้องไม่ส่งเสริมกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย คือ โฆษณาต้องไม่ส่งเสริมหรือสนับสนุนกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย เช่น การขายยาเสพติดหรือการพนัน

12. โฆษณาต้องไม่รบกวนมากเกินไป คือ โฆษณาต้องไม่รบกวนมากเกินไป เช่น การใช้ไฟกะพริบหรือเสียงดังที่อาจทำให้ผู้ชมหรือผู้ฟังรู้สึกไม่สบาย

13. โฆษณาต้องไม่เลือกปฏิบัติ คือ โฆษณาต้องไม่มีเนื้อหาใด ๆ ที่เลือกปฏิบัติต่อกลุ่มบุคคลตามเพศ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ศาสนา หรือรสนิยมทางเพศ

14. โฆษณาต้องไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เช่น การใช้ทรัพย์สินทางปัญญาโดยไม่ได้รับอนุญาต

กรณี พระราชบัญญัติสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ

สาระสำคัญของร่าง พ.ร.บ.ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน โดยสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ได้นำสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมาเผยแพร่ให้ประชาชนที่สนใจรับทราบ ดังนี้ (สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ 2566)

1. ให้มีองค์กรอิสระควบคุมตนเอง เรียกชื่อว่า “สภาวิชาชีพสื่อมวลชน” ชื่อย่อว่า ส.ส.ช. ชื่อภาษาอังกฤษว่า The National Press Council of Thailand ชื่อย่อว่า NPCT (หมวด ๑ บททั่วไป ข้อ ๔) เพื่อคุ้มครองเสรีภาพในการเสนอข่าวสาร หรือแสดงความคิดเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน และกำกับดูแลผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน องค์กรสื่อมวลชน องค์กรวิชาชีพ และองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนในการปฏิบัติตามจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมสื่อมวลชนและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

2. สภาวิชาชีพฯ มีหน้าที่และอำนาจ อาทิ การรับจดทะเบียนองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน ส่งเสริมการคุ้มครองเสรีภาพในการเสนอข่าวสาร และแสดงความคิดเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่ปฏิบัติตามจริยธรรมติดตามดูแลการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนให้เป็นไปตามจริยธรรม ส่งเสริมการรวมกลุ่มและกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชน ฯลฯ

3. รายได้หลักของสภาวิชาชีพฯ มาจากเงินกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม เป็นรายปีตามที่สภาฯร้องขอตามความจำเป็น แต่ไม่น้อยกว่าปีละ 25 ล้านบาท

4. กรรมการสภาวิชาชีพฯ ประกอบด้วย 1) ผู้แทนองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนที่ผ่านการเลือกกันเอง และสรรหารวม 5 คน 2) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คนมาจากผู้มีประสบการณ์ด้านวิชาการสื่อฯ กฎหมาย สิทธิมนุษยชน คຸ້ມគຣອງຜູ້ບຣິໂກດ และผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนอิสระ ด้านละ 1 คน และ 3) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้จัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ รวมแล้วมีกรรมการทั้งหมด 11 คน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี

7. ให้คณะกรรมการสภาฯ แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมจำนวน 7 คนจากกรรมการสภาฯ 2 คน ผู้แทนองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน 1 คน และผู้แทนนักวิชาการสื่อฯ องค์กรคຸ້ມគຣອງຜູ້ບຣິໂກດและสภานายความอีกด้านละ 1 คน โดยมีหน้าที่ในการตรวจสอบและพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจริยธรรมสื่อมวลชน

8. คณะกรรมการจริยธรรมมีอำนาจตรวจสอบและพิจารณาเรื่องร้องเรียนได้เฉพาะในกรณีที่ถูกร้องเรียนไม่ได้เป็นสมาชิกขององค์กรสื่อมวลชนและองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนที่จดทะเบียนกับสภาฯ เท่านั้น ในกรณีที่เป็นเรื่องร้องเรียนที่อยู่ในอำนาจขององค์กรวิชาชีพที่จดทะเบียนแล้ว จะต้องส่งให้องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนนั้นพิจารณา โดยคณะกรรมการจริยธรรมและสภาวิชาชีพสื่อมวลชนจะเข้าไปแทรกแซงไม่ได้ (ตามหลักการกำกับดูแลกันเองของสื่อ) เว้นแต่องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนนั้นเพิกเฉยดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียน หรือดำเนินการพิจารณาต่ำกว่ามาตรฐานจริยธรรมที่สภาวิชาชีพกำหนด

9. โทษจากการฝ่าฝืนจากการไม่ปฏิบัติตามจริยธรรมสื่อมวลชน ได้แก่ ตักเตือน ภาคทัณฑ์ และดำเนินโดยเผยแพร่สาธารณชน ทั้งนี้ อาจสั่งให้มีการเยียวยาเพื่อบรรเทาความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียนด้วย และในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมเห็นว่าการฝ่าฝืนจริยธรรมเป็นความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย จะแจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปก็ได้

กรณี กฎหมายดิจิทัล

กฎหมายดิจิทัลครอบคลุมประเด็นทางกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงอินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์และแพลตฟอร์มดิจิทัลอื่นๆ อาทิ อีคอมเมิร์ซ ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล ทรัพย์สินทางปัญญา ความปลอดภัยในโลกไซเบอร์ และการควบคุมเนื้อหาออนไลน์ ในขณะที่เทคโนโลยียังคงก้าวหน้าและแทรกซึมเข้ามาในชีวิตของผู้คนมากขึ้น กฎหมายดิจิทัลจึงมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ ประเด็นสำคัญบางประการของกฎหมายดิจิทัล ได้แก่

- 1) ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล คือ กฎหมายที่ควบคุมการรวบรวม การจัดเก็บ และการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลโดยธุรกิจและองค์กรอื่นๆ
- 2) ความปลอดภัยทางไซเบอร์ คือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายจากการเข้าถึง การโจมตี และการละเมิดข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต
- 3) ทรัพย์สินทางปัญญา คือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า และสิทธิบัตรในบริบทดิจิทัล รวมถึงเนื้อหาออนไลน์และซอฟต์แวร์
- 4) พาณิชนียอิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) คือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมออนไลน์ เช่น

กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคและกฎระเบียบที่ควบคุมการชำระเงินออนไลน์และการขนส่ง

5) สื่อดิจิทัล คือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและเผยแพร่เนื้อหาดิจิทัล เช่น ข้อบังคับเกี่ยวกับแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย การโฆษณาออนไลน์ และบริการสตรีมมิ่ง

6) การล่อลวงเมตทางออนไลน์ คือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์สำหรับการล่อลวงและการละเมิดทางออนไลน์ในรูปแบบอื่นๆ

กฎหมายดิจิทัลอีกด้านหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานออนไลน์โดยเฉพาะคือกฎหมายโฆษณา กฎหมายการโฆษณาควบคุมวิธีที่ธุรกิจสามารถโปรโมทผลิตภัณฑ์และบริการของตนได้ และมีแนวทางปฏิบัติเฉพาะที่ต้องปฏิบัติตามเพื่อให้แน่ใจว่าโฆษณานั้นเป็นความจริงและไม่ทำให้เข้าใจผิด ตัวอย่างเช่น Federal Trade Commission (FTC) ในสหรัฐอเมริกา มีกฎเฉพาะเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในโฆษณาออนไลน์ เช่น เมื่อมีการสนับสนุนการรีวิวลผลิตภัณฑ์หรือเมื่อผู้มีอิทธิพลทางโซเชียลมีเดียได้รับเงินเพื่อโปรโมทผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

กิจกรรม 12.3.1

- สถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์แห่งชาติ คืออะไร
- ประเภทของกิจการวิทยุกระจายเสียงหลักในประเทศไทย ได้แก่อะไรบ้าง
- ประเภทของกิจการกระจายเสียงโทรทัศน์หลักในประเทศไทย ได้แก่อะไรบ้าง

แนวตอบกิจกรรม 12.3.1

- สถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์แห่งชาติ คือ NBT เป็นบริษัทกระจายเสียงของรัฐที่ดำเนินการโทรทัศน์และวิทยุหลายช่อง ได้แก่ NBT TV, NBT World, NBT Radio Thailand และ NBT Education Radio
- ประเภทของกิจการวิทยุกระจายเสียงหลักในประเทศไทย ได้แก่ สถานีวิทยุสาธารณะ (Public radio stations) เป็นสถานีวิทยุที่ดำเนินการโดยรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ สถานีวิทยุเชิงพาณิชย์ (Commercial radio stations) : เป็นสถานีวิทยุที่ดำเนินการเพื่อผลกำไร สถานีวิทยุชุมชน (Community radio stations) : เป็นสถานีวิทยุที่ให้บริการชุมชนในท้องถิ่นเสนอโปรแกรมที่เน้นประเด็นปัญหาและความสนใจของชุมชน
- ประเภทของกิจการกระจายเสียงโทรทัศน์หลักในประเทศไทย ได้แก่ สถานีโทรทัศน์สาธารณะ (Public television stations) ดำเนินการโดยรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ โดยเน้นการให้ข่าวสารข้อมูลแก่ประชาชนเป็นหลัก สถานีโทรทัศน์เชิงพาณิชย์ (Commercial television stations) ดำเนินการเพื่อผลกำไร สร้างรายได้ผ่านการโฆษณาและอาจนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลาย สถานีโทรทัศน์เคเบิลและดาวเทียม (Cable and satellite television stations) ส่งถึงผู้ชมผ่านเครือข่ายเคเบิลหรือดาวเทียม พวกเขามีโปรแกรมที่หลากหลาย รวมถึงเนื้อหาต่างประเทศ ภาพยนตร์ และกีฬา เป็นต้น

เรื่องที่ 12.3.2

หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อประกอบกิจการทางธุรกิจ พ.ศ.๒๕๕๖

ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับการให้บริการกระจายเสียง (หน้า ๓๕ เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๒๙๓ ง ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔) ในหมวด ๒ ประเภทใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ข้อ ๖ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับการให้บริการกระจายเสียง มี ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ประเภทกิจการบริการสาธารณะ

(๒) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ประเภทกิจการบริการชุมชน

(๓) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ประเภทกิจการทางธุรกิจ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง กสทช. จะจัดให้มีการใช้คลื่นความถี่สำหรับการให้บริการกระจายเสียง ประเภทกิจการบริการสาธารณะและประเภทกิจการบริการชุมชนรวมกันในส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของความสามารถในการส่งสัญญาณที่จะอนุญาตในแต่ละครั้ง ในกรณีที่ไม่มีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ที่จัดให้ตามวรรคสองจนพ้นกำหนดสามปี นับแต่วันที่ได้มีการประกาศให้ขออนุญาต หาก กสทช. เห็นว่าการนำคลื่นความถี่ดังกล่าวไปใช้เพื่อกิจการประเภทอื่นจะเกิดประโยชน์หรือมีประสิทธิภาพสูงกว่า กสทช. อาจนำคลื่นความถี่นั้นไปใช้ประโยชน์ในกิจการประเภทอื่นได้

ข้อ ๗ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับการให้บริการกระจายเสียงตามข้อ ๖ ให้มีอายุตามที่ กสทช. กำหนดในใบอนุญาต แต่ต้องไม่เกินเจ็ดปี

หมวด ๓ วิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ส่วนที่ ๑ การอนุญาตด้วยวิธีการประมูล

ข้อ ๘ คลื่นความถี่ที่ใช้สำหรับการให้บริการกระจายเสียง ซึ่งมีใช้คลื่นความถี่ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้อนุญาตโดยวิธีการประมูล

ข้อ ๙ เมื่อ กสทช. เห็นควรให้มีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามข้อ ๘ ให้ กสทช. ออกหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการประมูล หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการประมูลตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๑) คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมการประมูล (๒) เงื่อนไขการเป็นผู้ที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน

(๓) ขั้นตอน วิธีการ และกำหนดระยะเวลาการประมูล (๔) การชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่

(๕) รายละเอียดอื่นตามที่ กสทช. กำหนด

ข้อ ๑๐ ในการประมูลคลื่นความถี่ ให้ กสทช. ออกประกาศเชิญชวนให้สาธารณชนทราบ โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ ๑) แผนความถี่วิทยุและคลื่นความถี่ที่จะมีการอนุญาต (๒) ประเภทใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ (๓) กิจการที่สามารถใช้คลื่นความถี่ที่จะมีการอนุญาตนั้นประกอบกิจการได้

(๔) ราคาขั้นต่ำ ราคาเริ่มต้น การเสนอเพิ่มราคา และเงื่อนไขการประมูล (๕) เงื่อนไขการเป็นผู้ที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน (๖) ขั้นตอน วิธีการ และกำหนดระยะเวลาการยื่นคำขอรับใบอนุญาต (๗) กำหนดการและสถานที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาต (๘) การชำระค่าธรรมเนียมการขออนุญาตและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ (๙) อายุใบอนุญาต ขอบเขตพื้นที่การให้บริการ (๑๐) รายละเอียดอื่นตามที่ กสทช. กำหนด

ส่วนที่ ๒ การอนุญาตด้วยวิธีการอื่นนอกจากการประมูล

ข้อ ๑๑ คลื่นความถี่ที่ใช้สำหรับการให้บริการกระจายเสียง ประเภทกิจการบริการสาธารณะ และประเภทกิจการบริการชุมชน ให้อนุญาตโดยวิธีคัดเลือกโดยเปรียบเทียบคุณสมบัติ (beauty contest หรือ comparative review) หรือตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งใช้คลื่นความถี่โดยชอบในการประกอบกิจการกระจายเสียงอยู่ในวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ หากประสงค์จะขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามส่วนนี้ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามประกาศนี้ต่อ กสทช. ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่แผนประกอบกิจการกระจายเสียงผ่านการพิจารณาจาก กสทช. และให้ กสทช. พิจารณาอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โดยคำนึงถึงหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ ความจำเป็นของการประกอบกิจการและการใช้คลื่นความถี่

ข้อ ๑๒ การคัดเลือกโดยเปรียบเทียบคุณสมบัติ ตามข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงปัจจัย ดังต่อไปนี้

(๑) ความเหมาะสมและศักยภาพของผู้ขอรับใบอนุญาต

(๑.๑) ผู้ขอรับใบอนุญาต ประเภทกิจการบริการสาธารณะ ต้องเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ ตามกฎหมายในการบริการสาธารณะ (๑.๒) ผู้ขอรับใบอนุญาต ประเภทกิจการบริการชุมชน ต้องมีวัตถุประสงค์ในการให้บริการกระจายเสียงเพื่อประโยชน์สาธารณะของชุมชน

(๒) มีความพร้อมด้านมาตรฐานทางเทคนิคในการใช้งานคลื่นความถี่ตามที่ กสทช. กำหนด โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ ๑) แผนความถี่วิทยุ และคลื่นความถี่ที่จะอนุญาต ๒) ประเภทใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ๓) กิจการที่สามารถใช้คลื่นความถี่ที่จะมีการอนุญาตนั้นประกอบกิจการได้ ๔) ขั้นตอน วิธีการ และกำหนดระยะเวลาการยื่นคำขอรับใบอนุญาต ๕) กำหนดการและสถานที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาต ๖) การชำระค่าธรรมเนียมการขออนุญาตและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ๗) อายุใบอนุญาต ขอบเขตพื้นที่การให้บริการ

หมวด ๖ สิทธิและหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาต ข้อ ๒๒ ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๓) ยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ต่อ กสทช. ภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันได้รับใบอนุญาต ให้ใช้คลื่นความถี่ (๗) ไม่กระทำการอันเป็นการผูกขาดหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน ในกิจการกระจายเสียง

ข้อ ๒๓ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนแก่กันมิได้ เว้นแต่เป็นการโอนใบอนุญาต ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการโอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่

ข้อ ๒๔ ผู้รับอนุญาตที่ประสงค์จะยกเลิกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ ให้แจ้งเหตุแห่งการเลิกใช้งานคลื่นความถี่ เพื่อให้ กสทช. เห็นชอบล่วงหน้าก่อนยกเลิกใบอนุญาต โดยจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ กสทช. กำหนดก่อนยกเลิกใบอนุญาต

ค่าธรรมเนียมการขออนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่

ประเภทกิจการบริการสาธารณะ

คลื่นความถี่ตามแผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียงระบบเอเอ็ม ค่าธรรมเนียมการขออนุญาต ๕,๐๐๐ บาท

คลื่นความถี่ตามแผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียงระบบเอฟเอ็ม ค่าธรรมเนียมการขออนุญาต ๕,๐๐๐ บาท

คลื่นความถี่ตามแผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียงระบบเอฟเอ็มกำลังส่งต่ำ ค่าธรรมเนียมการขออนุญาต

๑,๐๐๐ บาท

ประเภทกิจการบริการชุมชน ค่าธรรมเนียมการขออนุญาต ๒๕๐ บาท

ประเภทกิจการทางธุรกิจ

คลื่นความถี่ตามแผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียงระบบเอฟเอ็ม ค่าธรรมเนียมการขออนุญาต ๑๐,๐๐๐

บาท

คลื่นความถี่ตามแผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียง ระบบเอฟเอ็ม กำลังส่งต่ำ ค่าธรรมเนียมการขออนุญาต

๕,๐๐๐ บาท

กิจกรรม 12.3.2

-ข้อ ๖ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับการให้บริการกระจายเสียง มีกี่ประเภท อะไรบ้าง

-ค่าธรรมเนียมการขออนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ในประเภทต่างๆ มีอะไรบ้างและเป็นเงินเท่าไร

แนวตอบกิจกรรม 12.3.2

-ข้อ ๖ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับการให้บริการกระจายเสียง มี 3 ประเภท ได้แก่

(๑) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ประเภทกิจการบริการสาธารณะ

(๒) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ประเภทกิจการบริการชุมชน

(๓) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ประเภทกิจการทางธุรกิจ

-ค่าธรรมเนียมการขออนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ มีดังนี้

ประเภทกิจการบริการสาธารณะ

คลื่นความถี่ตามแผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียง ระบบเอเอ็ม ค่าธรรมเนียมการขออนุญาต ๕,๐๐๐ บาท

คลื่นความถี่ตามแผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียง ระบบเอฟเอ็ม ค่าธรรมเนียมการขออนุญาต ๕,๐๐๐

บาท คลื่นความถี่ตามแผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียง ระบบเอฟเอ็ม กำลังส่งต่ำ ค่าธรรมเนียมการขออนุญาต

๑,๐๐๐ บาท ประเภทกิจการบริการชุมชน ค่าธรรมเนียมการขออนุญาต ๒๕๐ บาท

ประเภทกิจการทางธุรกิจ คลื่นความถี่ตามแผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียง ระบบเอเอ็ม ค่าธรรมเนียมการขออนุญาต

๑๐,๐๐๐ บาท คลื่นความถี่ตามแผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียง ระบบเอฟเอ็ม กำลังส่ง

ต่ำ ค่าธรรมเนียมการขออนุญาต ๕,๐๐๐ บาท

เรื่องที่ 12.3.3

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอรับอนุญาตในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอรับอนุญาตในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอรับอนุญาตในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มช่องทางให้แก่ผู้ประสงค์ขออนุญาตในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้สามารถขออนุญาต โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มั่นคงปลอดภัย ตลอดจนสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล (หน้า ๑๖ เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๒๐๙ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓)

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“อิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า อิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และตามที กสทช. กำหนด

“ระบบการยื่นคำขอรับอนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ระบบงานของสำนักงาน กสทช. เพื่อรองรับ การยื่นคำขอรับอนุญาตในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือการดำเนินการอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

“การขออนุญาต” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อขอรับใบอนุญาต ต่ออายุใบอนุญาต หรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลการอนุญาต ตามกฎหมายและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า ผู้ที่ประสงค์จะขออนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์และได้ลงทะเบียนขอใช้ระบบการยื่นคำขอรับอนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์ไว้กับสำนักงาน กสทช. จนเสร็จสมบูรณ์ตามประกาศนี้

“ค่าธรรมเนียม” หมายความว่า ค่าธรรมเนียมพิจารณาคำขอหรือคำดำเนินการตามกฎหมายหรือประกาศที่เกี่ยวข้องกับการขอรับใบอนุญาตแต่ละประเภท

“แบบคำขอ” หมายความว่า แบบตามกฎหมายหรือประกาศที่เกี่ยวข้องในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ให้บริการใช้สำหรับยื่นขอรับใบอนุญาต ต่ออายุใบอนุญาต หรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล การขออนุญาต เพื่อประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

“หน่วยงานเจ้าของข้อมูล” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่เก็บ รวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ในประเทศไทยหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับการยื่นคำขอใบอนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ผู้ยื่นคำขอจะต้องสร้างบัญชีบนพอร์ทัลออนไลน์ (Create an account on the NBTC's online portal) ของ กสทช. และทำตามขั้นตอนที่ให้ไว้ พอร์ทัลออนไลน์เป็นวิธีที่สะดวกในการส่งเอกสารที่จำเป็นและชำระค่าธรรมเนียมการสมัคร อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญ คือ ต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าข้อมูลที่จำเป็นทั้งหมดได้รับการจัดเตรียมอย่างถูกต้องและครบถ้วน เนื่องจากใบสมัครที่ไม่สมบูรณ์หรือไม่ถูกต้องอาจทำให้กระบวนการอนุมัติล่าช้าหรือส่งผลให้ใบสมัครถูกปฏิเสธ

รายละเอียดเพิ่มเติมในการยื่นคำขอรับใบอนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย

1. การสร้างบัญชี คือการสร้างบัญชีบนพอร์ทัลออนไลน์ของ กสทช. ผู้ยื่นขอจะต้องให้ข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง เช่น ชื่อ ที่อยู่ และข้อมูลการติดต่อ นอกจากนี้ยังอาจต้องให้ข้อมูลเพิ่มเติม เช่น เอกสารการจดทะเบียนบริษัทของผู้ยื่นขอ หากกำลังยื่นขอใบอนุญาตในนามของบริษัท
2. กรอกแบบฟอร์มใบสมัคร คือ เมื่อสร้างบัญชีแล้ว จึงสามารถเข้าถึงแบบฟอร์มใบสมัครใบอนุญาตบนพอร์ทัล แบบฟอร์มใบสมัครจะสอบถามข้อมูลต่างๆ เช่น ประเภทของใบอนุญาตที่สมัคร ความถี่ในการออกอากาศ และพื้นที่ครอบคลุมการออกอากาศของบริษัทหรือหน่วยงาน
3. การอัปโหลดเอกสารที่จำเป็น คือ ผู้ยื่นขอจะต้องอัปโหลดเอกสารที่จำเป็นในรูปแบบที่ กสทช. กำหนด โดยทั่วไปพอร์ทัลออนไลน์จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับรูปแบบและขนาดไฟล์
4. การชำระค่าธรรมเนียมการสมัคร คือ พอร์ทัลออนไลน์มีตัวเลือกการชำระเงินหลายทาง เช่น บัตรเครดิตหรือการโอนเงินผ่านธนาคาร ค่าธรรมเนียมการสมัครจะขึ้นอยู่กับประเภทของใบอนุญาตที่ยื่นขอ และอาจแตกต่างกันไปในแต่ละปี

5. การตรวจสอบสถานะของแอปพลิเคชัน คือ เมื่อส่งแอปพลิเคชันไปแล้ว สามารถตรวจสอบสถานะของแอปพลิเคชันบนพอร์ทัลออนไลน์ได้ กสทช. อาจขอข้อมูลเพิ่มเติมหรือคำชี้แจงในระหว่างกระบวนการพิจารณาคำขอ หากคำขอได้รับการอนุมัติ สำนักงาน กสทช. จะออกใบอนุญาตให้ทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยต้องทราบว่า กสทช. อาจขอข้อมูลหรือเอกสารเพิ่มเติมในระหว่างกระบวนการตรวจสอบการสมัคร ดังนั้นขอแนะนำให้ตรวจสอบให้แน่ใจว่าได้ให้ข้อมูลและเอกสารที่จำเป็นทั้งหมดอย่างถูกต้องและครบถ้วน เพื่อหลีกเลี่ยงความล่าช้าหรือการปฏิเสธการสมัคร

ข้อ ๑๐ การแจ้งคำสั่งอนุญาต อนุมัติที่ได้ลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศนี้ ให้ถือว่า ผู้ใช้บริการได้รับแจ้งคำสั่งอนุญาต อนุมัติ โดยชอบทันทีเมื่อได้รับคำสั่งดังกล่าวผ่านระบบ การยื่นคำขอรับใบอนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) หรือระบบสารสนเทศอื่นใด ที่สำนักงาน กสทช. กำหนด

กิจกรรม 12.3.3

- วิธีการยื่นคำขอรับอนุญาตในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกและทำให้สามารถขออนุญาตได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มั่นคงปลอดภัย ตลอดจนสอดคล้องกับสิ่งใด
- กรณีผู้ลงทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือกลุ่มคน ต้องมีรายละเอียดอะไรบ้าง
- กรณีผู้ลงทะเบียนเป็นบุคคลธรรมดา ต้องมีรายละเอียดอะไรบ้าง
- กรณีผู้ลงทะเบียนเป็นผู้รับมอบอำนาจ ต้องมีรายละเอียดอะไรบ้าง

แนวตอบกิจกรรม 12.3.3

- สอดคล้องกับ “ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล”
- กรณีผู้ลงทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือกลุ่มคน ต้องมีรายละเอียด ดังนี้ ๑.๑) ข้อมูลการจัดตั้งนิติบุคคล หรือกลุ่มคน ๑.๒) ข้อมูลของผู้มีอำนาจกระทำการแทน ๑.๓) ข้อมูลที่จำเป็นในการลงทะเบียน เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ที่อยู่ ที่ติดต่อได้ หมายเลขโทรศัพท์ หรือตามที่สำนักงาน กสทช. กำหนด
- กรณีผู้ลงทะเบียนเป็นบุคคลธรรมดา ต้องมีรายละเอียด ดังนี้ ๒.๑) ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ลงทะเบียน ๒.๒) ข้อมูลที่จำเป็นในการลงทะเบียน เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ที่อยู่ ที่ติดต่อได้ หมายเลขโทรศัพท์ หรือตามที่สำนักงาน กสทช. กำหนด
- กรณีผู้ลงทะเบียนเป็นผู้รับมอบอำนาจ ต้องมีรายละเอียด ดังนี้ ๓.๑) หนังสือมอบอำนาจตามกฎหมาย ๓.๒) ข้อมูลการจัดตั้งนิติบุคคลหรือกลุ่มคน ในกรณีนิติบุคคลหรือกลุ่มคนมอบอำนาจให้ดำเนินการแทน ๓.๓) ข้อมูลของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ ๓.๔) ข้อมูลที่จำเป็นในการลงทะเบียน เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ที่อยู่ ที่ติดต่อได้ หมายเลขโทรศัพท์ หรือตามที่สำนักงาน กสทช. กำหนด

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

บีบีซีไทย (2562) *กระทงลิขสิทธิ์ : 5 บทเรียนน่ารู้จากกรณีกระทงลายการ์ตูน* ค้นคืนวันที่ 18 เมษายน 2566

จาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-50298562>

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (2563) *หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอรับอนุญาตในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์*

ค้นคืนวันที่ 5 พฤษภาคม 2566 จาก https://www.nbtc.go.th/law/law_noti/nbtc_notification

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (2564) *หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับการให้บริการกระจายเสียง* ค้นคืนวันที่ 4 พฤษภาคม 2566

จาก https://www.nbtc.go.th/getattachment//law/law_noti/nbtc_notification

บริษัท เนชั่น กรุ๊ป (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน) (2565) *เทรนด์ดิจิทัล 2566 สะท้อนภาคธุรกิจ เร่งปรับตัว*

รับความท้าทาย ค้นคืนวันที่ 24 พฤษภาคม 2566 จาก <https://www.springnews.co.th/digital-tech/technology/833220>

มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2559) *โครงการวิจัยการปฏิรูปสื่อ ข้อเสนอแนวทาง*

(Roadmap) *การปฏิรูปสื่อเพื่อการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการ*

โทรคมนาคม เสนอ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ

โทรคมนาคมแห่งชาติ

สุขุม ศุภนิติย์ (2552) *คำอธิบายกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค* พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (2565) *คู่มือ PDPA สำหรับประชาชน* สำนักงาน

ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ กรุงเทพฯ

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ (2566) *ธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ* ค้นคืนวันที่ 4 พฤษภาคม 2566 จาก

<https://www.presscouncil.or.th>

สำนักคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (บส.) (2566) *“การกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในยุคภูมิทัศน์ใหม่สื่อสารมวลชน”* เรื่อง *การกำกับดูแลเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค*

ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ค้นคืนวันที่ 19 เมษายน 2566 จาก

<https://bcp.nbtc.go.th/th/detail/2019-06-13-15-50-12>

ภาษาอังกฤษ

Australian Broadcasting Corporation. (2021, March 26). Australian Broadcasting Corporation

apologizes for false claims. ABC News. Retrieved April 10, 2023, from

<https://www.abc.net.au/news/2021-03-26/abc-apologises-for-false-claims/100030510>
 BBC News. (2016, May 3). Bruno Mars and Mark Ronson sued over Uptown Funk.

Retrieved April 17, 2023, from <https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-36196811>
 Comcast Corporation (January 28, 2011) "Comcast and NBCUniversal Complete Transaction"

This press release from Comcast announces the completion of the merger and provides some details about the new company.

Lynch, J. (2018, April 13). Mark Ronson, Bruno Mars settles 'Uptown Funk' copyright lawsuit.

Retrieved April 23, 2023, from

<https://www.billboard.com/articles/business/8318829/mark-ronson-bruno-mars-settle-uptown-funk-copyright-lawsuit>

Lazada Group. (2020, January 30). Lazada reveals record growth for 2019, driven by expansion and seller empowerment. Retrieved May 1, 2023, from <https://www.lazada.com.ph/press-releases/lazada-reveals-record-growth-for-2019-driven-by-expansion-and-seller-empowerment/>

TechCrunch. (2020, March 19). Alibaba's Lazada saw a record number of users in 2019, clocking in 70 million monthly active users. Retrieved May 1, 2023, from <https://techcrunch.com/2020/03/19/alibabas-lazada-saw-a-record-number-of-users-in-2019-clocking-in-70-million-monthly-active-users/>

แหล่งข้อมูลออนไลน์

“FCC fines CBS \$550,000 for Super Bowl halftime show” by CNN:

<https://www.cnn.com/2004/LAW/09/22/superbowl.fcc/>

“FCC Fines CBS \$550,000 Over Janet Jackson Incident” by NPR:

<https://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=3877549>

[https://elcpg.ssrุ.ac.th/paiboon_ch/pluginfile.php/43/block_html/content/](https://elcpg.ssrु.ac.th/paiboon_ch/pluginfile.php/43/block_html/content/)

<https://publicinfo.thaipbs.or.th/information/rules/>

https://www.nbtc.go.th/getattachment//law/law_noti/nbtc_notification/h-TH

<https://publicinfo.thaipbs.or.th/information/rules/>

<https://pdpa.pro/blogs/in-summary-what-is-pdpa>